

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
MIASTA GÓROWO IŁAWECKIE
NA LATA 2007 - 2013**

GÓROWO IŁAWECKIE 12 WRZEŚNIA 2007 R.

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
I. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Górowo Iławeckie	5
II. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem planu	5
2.1. Położenie, powierzchnia, ludność	5
2.2. Środowisko przyrodnicze	6
2.3 Turystyka	6
2.4. Zagospodarowanie przestrzenne	9
2.4.1. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego	10
2.4.2. Użytkowanie gruntów	11
2.4.3. Infrastruktura techniczna	12
2.4.3.1. System komunikacji	12
2.4.3.2. Kanalizacja	14
2.4.3.3. Kanalizacja deszczowa	15
2.4.3.4. Oczyszczanie ścieków	15
2.4.3.5. Gospodarka odpadami stałymi	16
2.4.3.6. Wodociągi	16
2.4.3.7. Ciepłownictwo	16
2.4.3.8. Gazownictwo.	17
2.4.3.9. Elektroenergetyka	17
2.4.4. Własność nieruchomości	18
2.4.5. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego	21
2.5. Identyfikacja problemów	21
2.5.1. Zagospodarowanie przestrzenne	21
2.5.2. Infrastruktura	22
2.5.3. Ochrona środowiska	22
2.5.4. Turystyka	23
2.6. Gospodarka	23
2.6.1. Pracodawcy	23
2.6.2. Rynek pracy	25
2.6.3 Rolnictwo	26
2.7. Identyfikacja problemów	27
2.8. Sfera społeczna	28
2.8.1. Sytuacja demograficzna i społeczna terenu	28
2.8.2. Warunki i jakość życia mieszkańców.	30
2.8.2.1. Edukacja	30
2.8.2.2. Biblioteki	31
2.8.2.3. Opieka zdrowotna	31
2.8.2.4. Zasoby mieszkaniowe	32
2.8.2.5. Zaopatrzenie w gaz	33
2.8.2.6. Zaopatrzenie w wodę i kanalizację	33
2.8.2.7. Zaopatrzenie w ciepło	33
2.8.2.8. Bezpieczeństwo	34
2.8.2.9. Telekomunikacja	35
2.8.2.10. Banki	35
2.9. Identyfikacja problemów	35
2.9.1. Sytuacja demograficzna i społeczna	35

2.9.2. Warunki i jakość życia mieszkańców	36
2.9.3. Grupy społeczne wymagające wsparcia	37
PRIORYTET I	38
PRIORYTET II	60
IV. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	74
4.1. System monitorowania planu rozwoju lokalnego	74
4.2. Sposoby oceny planu rozwoju lokalnego	74
4.3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	74
4.4. Public Relations planu rozwoju lokalnego	75

WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego gminy miejskiej Górowo Iławeckie jest dokumentem planistycznym o charakterze operacyjnym, który opisuje planowane przedsięwzięcia samorządu gminnego na lata 2007-2013, współfinansowane ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Dokument powstał w wyniku prac Zespołu ds. Rozwoju Lokalnego złożonego z przedstawicieli pracowników Urzędu Miasta, Radnych Miasta, przedstawicieli organizacji pozarządowych i doradców zewnętrznych. Plan został poddany konsultacjom społecznym poprzez przedstawienie go do zaopiniowania organizacjom pozarządowym działającym na terenie miasta.

Dokument ten składa się z 4 głównych części:

- określenia obszaru i czasu realizacji planu,
- analizy sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta Górowo Iławeckie,
- określenia zadań polegających na poprawie sytuacji w Mieście Górowo Iławeckie,
- opisu sposobu monitorowania, oceny i komunikacji społecznej planu.

Podstawą opracowania części pierwszej i drugiej planu było *Studium Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Górowo Iławeckie* dane urzędu statystycznego, Narodowego Spisu Powszechnego i Urzędu Miasta Górowo Iławeckie.

Przewiduje się, że w trakcie okresu wdrażania planu może zajść konieczność dokonania zmian. Zmiany będą wprowadzane uchwałą organu stanowiącego samorządu gminnego.

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO MIASTA GÓROWO IŁAWECKIE

Niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego obejmuje obszar gminy miejskiej Górowo Iławeckie. Miasto Górowo Iławeckie zajmuje powierzchnię 332 ha i liczy około 4,8 tys. mieszkańców. Położone jest w powiecie bartoszyckim, który jest jednym z 19 powiatów ziemskich w województwie warmińsko-mazurskim. Obszar gminy, którą stanowi teren miasta Górowo Iławeckie, otacza gmina wiejska o tej samej nazwie, która z kolei graniczy z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Odległość od najbliższego przejścia granicznego z Obwodem Kaliningradzkim w Bezledach wynosi 20 km.

Okres, jaki obejmuje plan, zamyka się w przedziale od 1 października 2007 roku do 31 grudnia 2013 roku.

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU.

2.1. Położenie, powierzchnia, ludność

Położenie gminy zostało opisane w poprzednim punkcie.

Powierzchnia gminy wynosi 332 ha i obejmuje granice administracyjne miasta Górowo Iławeckie.

Gminę miejską Górowo Iławeckie zamieszkuje - wg ewidencji stałego zameldowania na dzień 31 grudnia 2006 roku - 4 517 osoby, z czego 2 327 to kobiety¹. Miasto jest miejscem współistnienia kilku narodowości, spośród których najliczniejszą stanowią Polacy oraz Ukraińcy i Niemcy. Mniejszości, ukraińska i niemiecka zorganizowane są poprzez organizacje narodowościowe: Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej „Natangen” i Związek Ukraińców w Polsce.

---

¹ www.stat.gov.pl

2.2. Środowisko przyrodnicze

Gmina miejska Górowo Iławeckie leży w obrębie Pobrzeża Wschodniobałtyckiego, w skład którego wchodzi makroregion Niziny Staropruskiej. Cała powierzchnia gminy znajduje się w mezoregionie zwanym Wzniesieniami Górowskim, który jest tworem moreny czołowej.

Obszar gminy znajduje się w zlewisku Zalewu Wiślanego. Cechą charakterystyczną dla miejscowego klimatu, jest częsta zmienność stanów pogody, oraz nierównomierność czasu trwania okresu wegetacyjnego, w różnych latach dochodząca do kilku tygodni. Zasadniczą przyczyną tych anomalii jest ścieranie się wpływów klimatu morskiego i klimatu kontynentalnego.

Okres wegetacji roślin wynosi 170-190 dni, średnia roczna temperatura powietrza to 6,5 stopnia C, przy ilości opadów przekraczającej 600 mm rocznie i średniej wilgotności powietrza ok. 82%. Ilość dni z opadami w ciągu roku wynosi 160-170 dni, przy czym ok. 65% opadów przypada na miesiące od kwietnia do września. Na obszarze gminy panującymi wiatrami są wiatry zachodnie, przy zwiększającym się wiosną i jesienią udziale wiatrów wschodnich².

Miasto jest położone na wzgórzach, przepływa przez nie malownicza rzeka Młynówka. Na terenie miasta znajduje się również staw zwany Garncarskim

2.3 Turystyka

Miasto Górowo Iławeckie położone jest pośród kompleksów leśnych zajmujących ponad 30% gminy wiejskiej. Urozmaicona, pagórkowata rzeźba Wzniesień Górowskich tworzy niepowtarzalny krajobraz i idealne warunki do uprawiania turystyki kwalifikowanej: pieszej, rowerowej czy rehabilitacyjnej (w oparciu o cieszący się zasłużenie wysoką renomą Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny).

Położone na siedmiu wzgórzach (różnica pomiędzy najwyższym i najniższym punktem topograficznym wynosi 38 m) miasteczko Górowo Iławeckie, mimo licznych „burz” historii

---

² <http://lp.olsztyn.rdlp.gov.pl/gorowo/charakter.htm>

zachowało urbanistyczny układ miasta średniowiecznego: rynek z ratuszem z XIV w, szachownicowy układ ulic, kościół z XIV w – pierwotnie katolicki, później ewangelicki, a obecnie świątynia ta pełni funkcję cerkwi greckokatolickiej. Znajdują się w niej freski i ikonostas autorstwa prof. Jerzego Nowosielskiego, oraz bardzo ciekawa, jedna z najpiękniejszych na Warmii i Mazurach, barokowa polichromia sufitowa z 1660 roku. Zwiedzając miasto nie można ominąć: neogotyckiego kościoła rzymsko-katolickiego z roku 1895, domu w którym w roku 1807 nocował Napoleon Bonaparte, oraz unikatowego Muzeum Gazownictwa.

W północnej części Górowa znajduje się kąpielisko miejskie, z którego wypływa rzeczka Młynówka malowniczo wijąca się przez całe miasto. W centrum znajduje się drugi miejski zbiornik wodny – Staw Garncarski.

Warte obejrzenia są kamieniczki w centrum miasta pochodzące z końca XIX w., pozostałości murów miejskich, zabytkowa wieża ciśnień, cmentarz żydowski czy ukraińska izba pamięci.

Trudno tworzyć ofertę turystyczną w oparciu tylko o atrakcje samego miasteczka. Pełniejsza formę przybiera ona w połączeniu z możliwościami okolicznej gminy wiejskiej.

W znacznej mierze są one zdeterminowane przez Europejskie Centrum Bociana Białego w Żywkowie – jedno z największych na kontynencie skupisk tych ptaków. Warte odwiedzenia są: ferma strusi w Pieszkowie, stawy rybne w Worynach, ostoja bobrów w Dzikowie Iławeckim, rezerwat Jezioro Martwe, wiejskie kościoły czy grodziska pruskie. Najwyższe wzniesienie stanowi Góra Zamkowa w okolicach Dzikowa Iławeckiego (216 m.n.p.m.), o pięć metrów niższa jest Tajemnicza Góra obok Pareżek, znana m.in. z poszukiwań Bursztynowej Komnaty.

Uzupełnieniem oferty turystycznej są:

- ścieżki edukacyjne – w Dzikowie Iławeckim i z Żywkowa do Toprzyn,
- szlaki rowerowe:
  - czerwony: Górowo Iławeckie – Worławki – Bukowiec - Dzikowo Iławeckie – Lipniki – Kandyty – Bukowiec - Górowo Iławeckie,
  - zielony: Górowo Iławeckie – Gałajny – Żywkowo – Toprzyn – Sigajny – Pareżki – Kamińsk - Górowo Iławeckie.

Największą imprezą kulturalno-turystyczną miasta są organizowane w połowie czerwca Dni Górowa. Ta trzydniowa impreza obfituje w wydarzenia kulturalne (występy, koncerty, zabawy, wystawy) i sportowe (turnieje, rozgrywki itp.)

Organizacją imprez kulturalnych na terenie miasta zajmuje się przede wszystkim Ośrodek Kultury. Należą do nich m.in.:

- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy
- Imprezy dla dzieci i młodzieży (przegląd grup kolędniczych, bal przebierańców, przegląd szkolnych kabaretów, konkursy recytatorskie, plastyczne, literackie
- Koncerty i przeglądy zespołów młodzieżowych
- Bale karnawałowe, Andrzejkki
- Wybory Supermamy i Superdziecka
- Spotkania ze słowem – Przegląd Twórczości Niekonwencjonalnej
- Noc Świętojańska
- Sylwester przed ratuszem Miejskim
- Zabawy w Parku Miejskim, plenery artystyczne
- Występy teatralne,
- Dni Rodziny³.

Ośrodek Kultury organizuje również rajdy rowerowe, krótkie biwaki, plenery malarskie. Prowadzone są warsztaty artystyczne, kursy i szkolenia.

Promocją atrakcji turystycznych regionu zajmuje się, otwarty w 2003 roku, Punkt Informacji Turystycznej.

Miasto Górowo Iławeckie charakteryzuje się wyjątkowo czystym powietrzem. Panuje tu swoisty mikroklimat. Wspomniane walory jak również fakt, iż na terenie miasta zlokalizowany jest wspomniany Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny czyni uzasadnionym podjęcie starań o uzyskanie przez miasto Górowo Iławeckie statusu uzdrowiska. Jest to zgodne ze Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Miasto Górowo Iławeckie prowadzi również ożywioną współpracę międzynarodową, opartą o partnerską umowę trójstronną z Regionem Bagrationowsk w Obwodzie Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej i Miastem i Powiatem Verden w Niemczech, której

---

³ Dane Urzędu Miasta Górowo Iławeckie

wyrazem jest m.in. udział przedstawicieli tych regionów w imprezach kulturalnych i sportowych organizowanych przez miasto.

2.4. Zagospodarowanie przestrzenne

Na terenie miasta wyodrębnia się następujące jednostki funkcjonalno-przestrzenne:

1. Stare Miasto – centrum administracyjno-handlowe miasta, (...).
2. Otoczenie Starego Miasta – zabudowa XIX i XX-to wieczna w przewadze mieszkaniowa uzupełniona funkcją usług i administracji. Dzieli się na mniejsze jednostki:
  - ul. Sikorskiego – rejon lokalizacji m.in. usług, oświaty, służby zdrowia, administracji, drobnego handlu;
  - rejon ulic Kościuszki, Szkolnej, Lipowej i Kaliningradzkiej – miejsce lokalizacji usług, administracji, handlu i gastronomii, bankowych, jednostek oświatowych. Ulica Kościuszki funkcjonuje jako ciąg komunikacyjny łączący śródmieście z dworcem PKS;
  - rejon ulic 1-go Maja, Kościuszki, Wyszyńskiego i Wojska Polskiego – teren zabudowy XX-to wiecznej, w tym także intensywnej zabudowy mieszkaniowej (osiedle Kościuszki);
  - teren zawarty między ulicami Olsztyńską i Kaliningradzką miejsce lokalizacji rzemiosła uciążliwego i zakładów technicznej infrastruktury publicznej;
  - teren na wschód od Stawu garncarskiego (Miejskiego) – teren zainwestowany głównie zabudową mieszkaniową (w tym rozwijającym się osiedlem „Nowa”).
3. Osiedle Bema oraz Osiedle Chopina-Moniuszki – teren zabudowy mieszkaniowej wielo- i jednorodzinnej zgrupowanej w sąsiedztwie Lasu Miejskiego i Kąpieliska Miejskiego dzięki czemu jego drugą funkcją jest funkcja rekreacyjna.
4. Rejon ulicy Przemysłowej – teren przeznaczony pod lokalizację funkcji przemysłowych i rzemiosła uciążliwego jako dopełnienie istniejącej tam funkcji przemysłowo-składowej.
5. Osiedle Słowackiego-Mickiewicza – rozwijająca się peryferyjna kolonia mieszkaniowa domów jednorodzinnych i małych domów kilkurodzinnych.

6. Teren położony przy obwodnicy miejskiej – przy skrzyżowaniu ulic Kaliningradzkiej i Olsztyńskiej – rejon lokalizacji dużych (...) zakładów przemysłowych i oczyszczalni ścieków⁴.
7. Teren położony na zachód od linii kolejowej – teren przeznaczony na zabudowę mieszkaniową jako rezerwa budowlana miasta.

2.4.1. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

W granicach administracyjnych miasta Górowo Iławeckie (gminy miejskiej) znajduje się 24 ha gruntów leśnych, z czego 7 ha znajduje się po zarządzie gminy pozostała część w zarządzie Lasów Państwowych. Dodatkowo tereny rekreacyjno-wypoczynkowe będące w zarządzie miasta obejmują powierzchnię 8 ha, w tym stadion i park miejski. Ponadto w granicach administracyjnych gminy znajduje się 47 zieleńców o łącznej powierzchni 17.5 ha, które pozostają w zarządzie samorządu gminnego. Na terenach osiedli mieszkaniowych znajduje się 12 ha terenów zieleni osiedlowej.

Na terenie miasta funkcjonuje jeden zakład pobierający wodę na skalę przemysłową. Odprowadza on jednak ścieki do wód powierzchniowych lub do ziemi. Pobiera on zarówno wodę z wód powierzchniowych jak i podziemnych. Łączna ilość ścieków przemysłowych odprowadzanych do wód powierzchniowych lub do ziemi wnosi 80 dam³ rocznie, z czego 66 dam³ wymaga oczyszczenia⁵.

Miasto jest właścicielem jednej oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów. Rocznie oczyszcza ona 150 dam³ ścieków pochodzących od ok. 4000 osób.

Na terenie miasta występuje 17 głównych punktowych źródeł zanieczyszczeń atmosfery, największymi z nich są: mleczarnia i fabryka mebli. Dodatkowo funkcjonuje kilka kotłowni osiedlowych, część z nich jest w złym stanie technicznym.

Ochrona środowiska naturalnego w mieście opiera się głównie o:

- utrzymanie ciągłości terenów zielonych wzdłuż rzeki Młynówki jako korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym, wraz z przylegającym do miasta od strony północnej kompleksem lasu; tereny te stanowią obszar krajobrazu chronionego (...);

---

⁴A. Piskorska, P. Szafranowicz, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Górowa Iławeckiego, Biuro Urbanistyczne PPP sp. z o.o, 2000 s. 12-13

⁵Dane Urzędu Statystycznego za 2003 rok Bank Danych Lokalnych moduł Gmina, <http://www.stat.gov.pl>

- przeniesienie obiektów o funkcjach uciążliwych dla środowiska przyrodniczego (...) z rejonów sąsiadujących z miejskim ujęciem wody i innymi ważnymi terenami zieleni, w rejon dzielnicy przemysłowo-składowej;
- odprowadzanie wód opadowych do wód płynących z pominięciem stawu w centrum miasta;
- likwidację lokalnych i zakładowych oczyszczalni (z wyjątkiem mleczarni) i odprowadzanie ścieków do oczyszczalni komunalnej⁶.

2.4.2. Użytkowanie gruntów

Gmina miejska Górowo Haweckie obejmuje powierzchnię 332 ha, z tego użytki rolne zajmują 147 ha (44,3%). Powierzchnia użytków rolnych jest niemal po równo dzielona między grunty orne a pastwiska. W pozostałych gminach miejskich powiatu bartoszyckiego struktura jest zachwiana na korzyść gruntów orných.

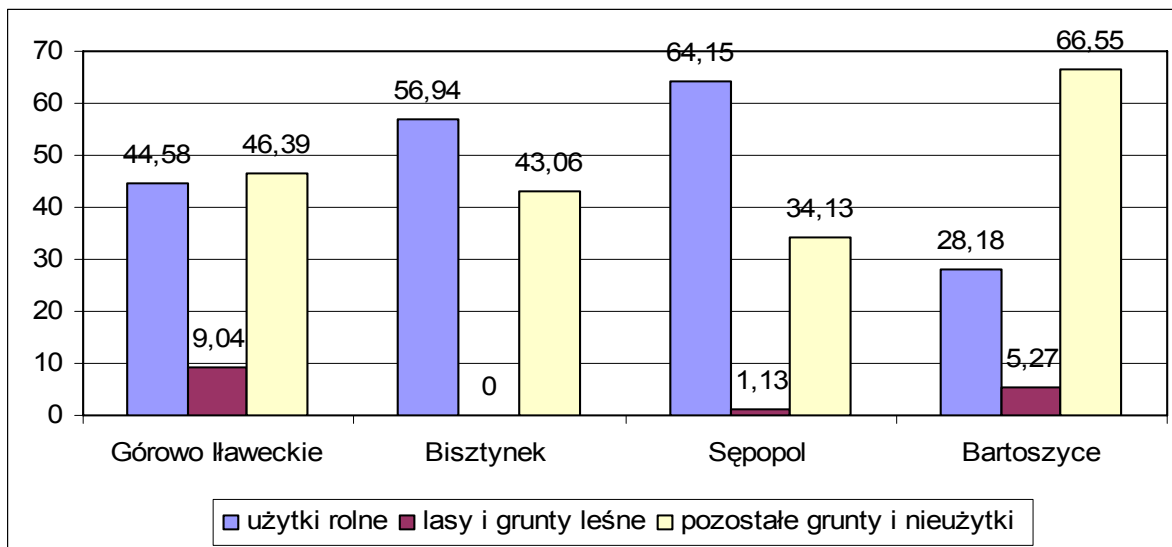
Użytkowanie gruntów w 2005 roku w Górowie Haweckim na tle pozostałych gmin miejskich powiatu bartoszyckiego (w ha)

wyszczególnienie	powierzchnia ogólna	w tym						
		użytki rolne					lasy i grunty leśne	pozostałe grunty i nieużytki
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
Górowo Haweckie 2005	332	148	79	0	4	65	30	154
Biszynek 2005	216	123	118	0	1	4	0	93
Sępopol 2005	463	297	236	9	8	44	8	158
Bartoszyce 2005	1100	310	250	5	6	49	58	732

Źródło: www.stat.gov.pl. Opracowanie własne.

⁶ A. Piskorska, P. Szafranowicz, Studium ..., s. 13-14

Struktura użytkowania gruntów w Górowie Iławeckim w 2005 roku na tle sąsiednich gmin miejskich powiatu bartoszyckiego (w %)

Źródło: www.stat.gov.pl. Opracowanie własne

Struktura użytkowania gruntów miasta Górowo Iławeckie na tle pozostałych gmin miejskich powiatu bartoszyckiego charakteryzuje się:

- najwyższym udziałem lasów i gruntów leśnych w ogólnej powierzchni gruntów,
- zrównoważonym udziałem użytków rolnych i pozostałych gruntów i nieużytków.

Mając na uwadze ekonomiczne wykorzystanie gruntów najlepszą strukturę, w omawianym układzie porównawczym, ma miasto Bartoszyce. Miasto Górowo Iławeckie zajmuje drugie miejsce. Posiada ono w swej strukturze, prawie połowę gruntów klasyfikowanych jako pozostałe grunty i nieużytki. Daje to duże możliwości inwestowania – największe – z wyjątkiem Bartoszyce – spośród gmin miejskich powiatu bartoszyckiego.

2.4.3. Infrastruktura techniczna

2.4.3.1. System komunikacji

Dostępność komunikacyjna

Górowo Iławeckie położone jest 68 km na północ od Olsztyna – stolicy województwa warmińsko-mazurskiego – 100 km od Elbląga – drugiego po Olsztynie ośrodka o znaczeniu regionalnym i 180 km od Gdańska – stolicy województwa pomorskiego. Odległość do

Kaliningradu wynosi 60 km. Odległości pomiędzy sąsiadującymi ośrodkami miejskimi nie przekraczają na ogół 30 km. Górowo Iławeckie położone jest: 24 km od Bartoszyca, 21 km od Lidzbarka Warmińskiego, 26 km od Pieniężna, 29 km od Ornety, 20 od Bagrationowska (Obwód Kaliningradzki FR)⁷.

Miasto leży w ciągu drogi nr 511, która łączy je z Lidzbarkiem Warmińskim i drogi nr 512 łączącej je z Bartoszycami. Poprzez Bartoszyce istnieje połączenie z drogą nr 51, prowadzącą do granicy państwa i dalej do Kaliningradu.

Usytuowanie miasta w centralnej części gminy wiejskiej wraz z rozbudowaną siecią dróg wpływa korzystnie na jego dostępność komunikacyjną, jednakże ich zły stan powoduje wydłużenie czasu dojazdu⁸.

Układ komunikacyjny Górowa Iławeckiego

Przez układ uliczny miasta przebiegają dwie drogi wojewódzkie: droga nr 511 ulicami: Olsztyńską, Kaliningradzką oraz droga nr 512 ulicami: Wyszyńskiego, Wojska Polskiego, Lipową i Kaliningradzką. Ulice gminne to: Jutrzenki, Krótka, Sucha, Tamka oraz część ul. Gen Sikorskiego. Pozostałe ulice, poza ulicami osiedlowymi zaliczono do dróg powiatowych.

Podstawowy układ komunikacyjny miasta tworzą ulice zbiorcze: Wyszyńskiego, Zwycięstwa, Wojska Polskiego, Lipowa, Kościuszki, 1-go Maja, Przemysłowa, Sikorskiego, Plac Ratuszowy, Olsztyńska, Armii Czerwonej, Kaliningradzka, Krasickiego, Zielna. Pozostałe ulice lokale tworzą układ obsługujący.

Istniejąca geometria skrzyżowań ulic kwalifikuje je do kategorii skrzyżowań zwykłych, przy czym w wielu przypadkach geometria ta jest nieprawidłowa. Obecnie na terenie miasta nie ma dróg rowerowych.

Sieć uliczna miasta jest układem ulic jednojezdniowych, dwukierunkowych z wyjątkiem układu jednokierunkowych ulic w śródmieściu (Sikorskiego, Obrońców Pokoju, Okrężna, Plac Ratuszowy, Warmińska). Na wielu ulicach śródmieścia obowiązuje zakaz ruchu pojazdów ciężarowych o masie całkowitej powyżej 2,4 lub 5 t. na niektórych skrzyżowaniach oznakowanie pionowe jest niekompletne. W obrębie rynku (pl. Ratuszowy) znajdują się wyznaczone miejsca do postoju samochodów⁹.

---

⁷ A. Piskorska, P. Szafranowicz, Studium ..., s. 8

⁸ Tamże, s. 8

⁹ Tamże, s. 58

Komunikacja masowa

Na terenie Górowa Iławeckiego nie funkcjonuje komunikacja miejska. Pozamiejska komunikacja masowa opiera się głównie na komunikacji samochodowej. Usługi transportowe świadczą przewoźnicy publiczni (PKS) oraz prywatni (tzw. busy).

Na terenie miasta znajdują się stanowiska odjazdów PKS – obok byłego Dworca Kolejowego, z których przewoźnicy publiczni realizują dziennie kilkadziesiąt kursów. Są to trasy zwykle uczęszczane jak Bartoszyce, Olsztyn, Lidzbark Warmiński jak również połączenia z małymi miejscowościami (Galiny, Sigajny, Żywkowo) oraz z dużymi ośrodkami jak: Węgorzewo, Kętrzyn, Pieniężno, Gdańsk.

Dodatkowo odjazdy realizują przewoźnicy prywatni, którzy obsługują zwykle najbardziej uczęszczane trasy: do Bartoszyce, Lidzbarka Warmińskiego i Olsztyna.

Kolej

Kolej nie stanowi obecnie elementu systemu komunikacyjnego Górowa Iławeckiego. Nie jest wykorzystywana do przewozu osób ani towarów.

2.4.3.2. Kanalizacja

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Górowo Iławeckie wynosi 11 km, z czego nowowyzbudowane odcinki sieci (od roku 1998) mają długość 8,5 km. Na całą sieć kanalizacyjną składają się następujące odcinki:

- kolektor A - biegnie od przepompowni, ul. Szkolną i 1-go Maja,
- kolektor C – biegnie od przepompowni do ul. Lidzbarskiej i jej skrzyżowania z ul. Armii Czerwonej, dalej rozgałęzia się na dwa odcinki:
  - odcinek C-1 od skrzyżowania ul. Lidzbarskiej z ul. Armii Czerwonej, biegnie ul. Nadbrzeżną, Inwalidów Wojennych, Sikorskiego aż do skrzyżowania Sikorskiego i Chopina. Na miejscu dawnej oczyszczalni ścieków dla osiedla Bema, wybudowano nową przepompownię ścieków, którą połączono z końcówką kolektora C-1 w rejonie Zakładu Lecznictwa Otwartego za pomocą kolektora tłocznego.
  - odcinek C-2 biegnący od skrzyżowania ul. Lidzbarskiej z ul. Armii Czerwonej ulicami: Armii Czerwonej, Okrężną i Warmińską do jej skrzyżowania z ul. Jutrzenki.

- kolektor D – odprowadza ścieki z osiedla Zwycięstwa do przepompowni i biegnie równoległe do ul. Kaliningradzkiej¹⁰.

Rocznie z jej wykorzystaniem odprowadzanych jest 150,7 dam³ ścieków. Obsługuje ona 239 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Korzystało z niej w 2003 roku 3 976 osób¹¹.

Na terenie miasta znajdują się ponadto inne skanalizowane rejony nie włączone do miejskiej sieci lub posiadające własne zbiorniki do gromadzenia ścieków (szamba) bądź odprowadzające ścieki bez oczyszczenia do cieków wodnych.

2.4.3.3. Kanalizacja deszczowa

Górowo Iławeckie nie posiada systemu odprowadzania wody deszczowej. Istnieją fragmentaryczne kanały deszczowe, które odprowadzają wodę do systemu kanalizacji sanitarnej lub do wód powierzchniowych – Stawu Garncarskiego bądź rzeki Młynówki. Odprowadzanie wody deszczowej do sieci kanalizacji sanitarnej powoduje, w przypadku obfitych opadów, kilkukrotne zwiększenie ilości ścieków płynących do oczyszczalni gminnej.

Istniejące kanały deszczowe nie mają jakichkolwiek urządzeń podczyszczających, w tym separatorów substancji ropopochodnych.

2.4.3.4. Oczyszczanie ścieków

Jak już wspomniano samorząd miejski jest właścicielem jednej oczyszczalni ścieków. Jest to oczyszczalnia biologiczna zmodernizowana w 2004 roku, z podwyższonym usuwaniem biogenów. Jej przepustowość (w okresie bezdeszczowym) wynosi 350 m³ na dobę¹².

Oczyszczalnia ścieków osiedla Nadleśnictwa przy ul. Słowackiego – przepustowość ok. 15 m³ na dobę, planowana jest do likwidacji (podłączenie do miejskiej sieci kanalizacyjnej i skierowanie ścieków do oczyszczalni miejskiej).

Oczyszczalnia ścieków Zakładu Mleczarskiego Gdańsk Maćkowy – przepustowość ok. 160 m³ na dobę, obiekt spełnia normy nie jest przewidziany do likwidacji¹³.

---

¹⁰ A. Piskorska, P. Szafranowicz, Studium ..., s. 62

¹¹ www.stat.gov.pl

¹² Dane Urzędu Miasta w Górowie Iławeckim

¹³ Tamże.

2.4.3.5. Gospodarka odpadami stałymi

Na terenie miasta nie ma wysypiska odpadów – miejskie odpady są wywożone na powiatowe składowisko w miejscowości Wysieka w gminie Bartoszyce¹⁴.

Wywozem odpadów zajmują się następujące firmy: „Gorex” sp. z o.o., Spółdzielnia Mieszkaniowa „Budowlani” oraz „Bartko” sp. z o.o. z Bartoszyce.

Na terenie gminy nie była dotychczas prowadzona segregacja odpadów, jednakże zgodnie z planowanym wdrożeniem w życie miejskiego planu gospodarki odpadami, zostanie ona zapoczątkowana w 2005 roku.

2.4.3.6. Wodociągi

Łączna długość sieci wodociągowej na terenie gminy miejskiej Górowo Iławeckie wynosi 9,2 km. Doprowadza ona wodę do 378 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Korzysta z niej 99,0% mieszkańców. Cała sieć wodociągowa stanowi własność gminy¹⁵.

W systemie wodociągowym miasta do niedawna funkcjonowała wieża ciśnień, znajdująca się przy ulicy Przemysłowej, ze zbiornikiem o pojemności $V=115,0 \text{ m}^3$, umieszczonym na wysokości 14 m n.p.m. Została ona wyłączona z eksploatacji ze względu na zły stan techniczny.

Na system wodociągów składa się również stacja uzdatniania wody.

2.4.3.7. Ciepłownictwo

Na terenie miasta Górowo Iławeckie zaopatrzeniem mieszkańców w ciepło zajmuje się spółka „Gorex”. Część mieszkańców mieszkająca w budynkach wielorodzinnych zaopatrywana jest w ciepło z kotłowni osiedlowych. Część mieszkańców zamieszkujących domy jednorodzinne i budynki administracji wykorzystują indywidualne źródła ciepła. Ponadto część mieszkańców pozyskuje ciepło z umieszczonych w mieszkaniach pieców kaflowych.

Znaczna ilość kotłowni osiedlowych została zmodernizowana poprzez zmianę źródła ciepła z węglowego na gaz ziemny lub olej opałowy. Największą inwestycją ostatnich lat

---

¹⁴ Dane Urzędu Miasta w Górowie Iławeckim

¹⁵ www.stat.gov.pl, dane Urzędu Miasta

w tej dziedzinie była modernizacja największej miejskiej kotłowni na osiedlu Bema, gdzie źródłem ciepła jest spalanie biomasy (zrębków drewna).

W trakcie modernizacji kotłowni osiedlowych lub obsługujących poszczególne budynki wielorodzinne, nie demontowano urządzeń starego systemu grzewczego, stąd w razie awarii lub przerw w dostawie gazu ziemnego lub oleju opałowego, możliwe jest korzystanie z urządzeń zasilanych węglem. W mieście znajduje się około 200 kotłów zasilanych gazem ziemnym.

2.4.3.8. Gazownictwo

Sieć gazowa na terenie miasta Górowo Iławeckie mierzy 13,4 km długości. Jest to sieć wysokiego ciśnienia DN 100 biegnąca z Lidzbarka Warmińskiego. Na terenie miasta znajdują się cztery stacje redukcyjne - pierwszego i drugiego stopnia (na potrzeby szkoły funkcjonuje jeszcze jedna stacja redukcyjna II°). Podłączonych jest do niej 265 budynków a korzysta 895 gospodarstw domowych¹⁶.

Stacja redukcyjno-pomiarowa I^o znajduje się przy ulicy Kaliningradzkiej w południowej części miasta. Z tej stacji wychodzą w kierunku północnym dwa gazociągi średniego ciśnienia biegnące wzdłuż ul. Szkolnej i 1-go Maja do stacji redukcyjno-pomiarowej II°. Kolejny gazociąg biegnie wzdłuż ulic: Kardynała Wyszyńskiego, Słowackiego, Matejki, Mickiewicza, Przemysłowej do ulicy Sikorskiego. Pozostałe stacje redukcyjne znajdują się przy ul. Olsztyńskiej i Wojska Polskiego (nieczynna).

Stan gazociągów jest dobry.

2.4.3.9. Elektroenergetyka

Miasto jest zasilane w energię elektryczną z sieci 110 kV linii Lidzbark Warmiński – Bartoszyce – odczep do Górowa Iławeckiego oraz linii Górowo Iławeckie – Bartoszyce (110 kV). Na terenie miasta, przy ulicy Kaliningradzkiej, zlokalizowany jest Główny Punkt Zasilania (GPZ) a w jego ramach stacja transformatorowo-rozdzielcza 110/15 kV. W stacji pracuje jeden transformator 110/15 kV o mocy 25 MW. Jego moc zabezpiecza w zupełności potrzeby miasta i okolicznych terenów, których aktualne zapotrzebowanie na moc w godzinach szczytu oscyluje wokół 1 MW.

---

¹⁶ Tamże

Z GPZ 110/15 kV (...) wyprowadzone są linie energetyczne 15kV, które dostarczają energię elektryczną do odbiorców poprzez stacje transformatorowe 15/0,4 kV. W centrum miasta są to linie mieszane kablowo-napowietrzne, a na obrzeżach miasta głównie linie napowietrzne na żerdziach betonowych z przewodami gołymi. Linie energetyczne 15 kV w centrum miasta poprzez stacje transformatorowe tworzą układ magistralny, pierścieniowo otwarty. W sytuacjach awaryjnych układ taki pozwala na szybkie drugostronne zasilanie wszystkich stacji transformatorowych. Linie napowietrzne na obrzeżach miasta to linie magistralne promieniowe, które głównie zasilają stacje transformatorowe zlokalizowane poza miastem, na terenach gminnych. Stan techniczny linii jest dobry¹⁷. Na terenie (...) miasta znajduje się 21 stacji transformatorowych 15/0,4 kV, w tym 11 stacji słupowych i 10 w obiektach wolnostojących¹⁸.

Z sieci elektroenergetycznej niskiego napięcia korzysta 1 516 gospodarstw domowych na terenie gminy miejskiej Górowo Iławeckie¹⁹.

2.4.4. Własność nieruchomości

W skład zasobów komunalnych gminy wchodzi następujące składniki:

Nieruchomości będące w bezpośrednim zarządzie samorządu gminy miejskiej Górowo Iławeckie:

1. Budynek administracyjny przy ul. Plac Ratuszowy 18 (siedziba Urzędu Miasta),
2. Budynek Ośrodka Kultury,
3. Przedszkole Miejskie,
4. Stadion Miejski,
5. Cmentarze,
6. Nieruchomości użyczone:
  - a) dla Urzędu Gminy przy ul. Kościuszki 11,
  - b) dla Zespołu Szkół przy ul. Warmińskiej 17,
7. Targowisko miejskie,
8. Szkoła Podstawowa,
9. Gimnazjum,

---

¹⁷ Dane Urzędu Miasta Górowo Iławeckie

¹⁸ A. Piskorska, P. Szafranowicz, Studium ..., s. 66

¹⁹ www.stat.gov.pl

10. Nieruchomość przy ulicy Kościuszki 14;

11. Tereny rekreacyjne (np. przy byłym kąpielisku miejskim).

Ogólny stan techniczny budynków określić można jako dobry²⁰.

Struktura nieruchomości gruntowych na terenie miasta Górowo Iławeckie z uwzględnieniem własności komunalnej.

Tabela 2

**Struktura własności nieruchomości gruntowych
w mieście Górowo Iławeckie wg stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku**

Lp.	Opis użytków	Ogółem { ha }	w tym komunalne { ha }
1.	Użytki rolne (razem)	144	85
	a) grunty orne	76	49
	b) łąki trwałe	4	3
	c) pastwiska trwałe	64	33
	d) grunty rolne zabudowane	0	0
	e) rowy	0	0
2.	Lasy	22	7
3.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	7	5
4.	Wody płynące	11	8
5.	Drogi	34	5
6.	Tereny kolejowe i inne tereny komunikacyjne	7	0
7.	Tereny mieszkaniowe	47	25
8.	Tereny przemysłowe	13	10
9.	Inne tereny zabudowane	25	13
10.	Zurbanizowane tereny niezabudowane	3	3

²⁰ Dane Urzędu Miasta w Górowie Iławeckim

11.	Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe	8	8
12.	Nieużytki	11	8
Ogółem obszar miasta		332	177

Źródło: Dane Urzędu Miasta w Górowie Iławeckim

Tabela 3

Zasoby lokalowe w budynkach stanowiących własność gminy znajdujące się w budynkach stanowiących jej własność lub współwłasność.

Wyszczególnienie			Ogółem	w tym mieszkania	
				niezamieszkane	Socjalne
0			1	2	3
Mieszkania	razem	1	320	1	2
	w tym wyposażone w centralne ogrzewanie zbiorowe	2	101	0	1
Izby		3	970	3	6
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	Razem	4	15333	44	76
	w tym wyposażonych w centralne ogrzewanie zbiorowe	5	4368	0	76
Lokale użytkowe	Razem	6	40		
	w tym wyposażone w centralne ogrzewanie zbiorowe	7	5		
Powierzchnia użytkowa lokali użytkowych w m ²	razem	8	3074		
	w tym wyposażonych w centralne ogrzewanie zbiorowe	9	350		

Źródło: Dane Urzędu Miasta w Górowie Iławeckim

2.4.5. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

W mieście Górowo Iławeckie znajduje się kilka zabytków nie najwyższej klasy, są to:

- ratusz, zbudowany na piwnicach pochodzących z XIV wieku;
- kościół ewangelicki, dziś cerkiew greckokatolicka parafia z XIV wieku, a w niej niezwykle cenny strop drewniany, malowany z XVII w. oraz ikonostas prof. Nowosielskiego;
- kościół rzymskokatolicki a w nim dwa ołtarze w bocznych nawach;
- wieża ciśnień – budynek wpisany do rejestru konserwatora zabytków, w złym stanie technicznym.

Niektóre z domów mieszkalnych posiadają wysokie walory kulturowe a niekiedy artystyczne i pod warunkiem odpowiedniego wyeksponowania mogłyby stanowić swego rodzaju atrakcję turystyczną.

Na terenie miasta funkcjonuje również Muzeum Gazownictwa, które powstało na bazie starej gazowni. Może być ono atrakcją na skalę europejską²¹.

Ochrona dziedzictwa kulturowego opiera się o:

- Ochronę dóbr kultury wewnątrz ustalonej planem strefy konserwatorskiej;
- Konieczność wykonania studium ochrony dóbr kultury dla całego miasta; studium to ma uściślić granice strefy konserwatorskiej miasta;
- Zachowanie średniowiecznego układu przestrzennego miasta zespołów budynków i pojedynczych budynków i urzędzeń.²²

2.5. Identyfikacja problemów

2.5.1. Zagospodarowanie przestrzenne

Struktura przestrzenna miasta jest nieuporządkowana a układ komunikacyjny nieczytelny. Istnieje potrzeba dokonania waloryzacji terenów miasta pod kątem ich wykorzystania i przygotowania pod potrzeby inwestycyjne.

Należy zadbać o estetykę miasta likwidując bądź remontując szpecące ja obiekty.

---

²¹ Dane Urzędu Miasta w Górowie Iławeckim, A. Piskorska, P. Szafranowicz, Studium ..., s. 25

²² A. Piskorska, P. Szafranowicz, Studium ..., s. 14

2.5.2. Infrastruktura

Dostępność komunikacyjna miasta Górowo Iławeckie jest zapewniona. Drogi wojewódzkie i powiatowe, mają nawierzchnię twardą. Poprawy wymaga głównie stan dróg powiatowych a także gminnych, które w większości posiadają nawierzchnię utwardzoną.

Modernizacji i remontów wymaga większość dróg w mieście, które są podstawowym czynnikiem rozwoju przedsiębiorczości.

Sieć wodociągowa wraz ze stacją uzdatniania wody oraz wieżą ciśnień wymaga remontów i modernizacji. Woda z ujęcia miejskiego charakteryzuje się wysoką zawartością żelaza i manganu. Wpływa to niekorzystnie na stan urządzeń uzdatniania i stan sieci wodociągowej. Z powodu wysokiej zawartości wspomnianych pierwiastków następuje szybkie osadzanie się kamienia wewnątrz rur, skutkujące zmniejszeniem ich prześwitu i częstymi awariami.

Postuluje się budowę zbiornika wyrównawczego, który zapewniłby sprawne funkcjonowanie systemu dostarczania wody, nie rezygnując jednakże z utrzymania eksploatacji (po remoncie) zbiornika wieżowego.²³

2.5.3. Ochrona środowiska

Na terenie Miasta Górowo Iławeckie nie występują w dużej skali zagrożenia ochrony powietrza. Problemem jest jeszcze duża ilość budynków kotłów i pieców opalanych węglem, aczkolwiek większość kotłowni osiedlowych jest wyremontowanych. Należy propagować zmianę źródła energii cieplnej z węgla na gaz lub olej opałowy.

Znaczącej poprawy wymaga ochrona wód i gleby. Zwrócić należy w tym kontekście uwagę na zakłady przemysłowe odprowadzające ścieki do wód powierzchniowych lub do ziemi.

Należy tworzyć system kanalizacji deszczowej wyposażając go w urządzenia podczyszczające i separatory substancji ropopochodnych.

Na terenie gminy miejskiej Górowo Iławeckie nie prowadzi się segregacji odpadów. Należy wprowadzić w życie system segregacji „u źródła” zawarty w gminnym planie gospodarki odpadami. Należy dążyć, aby zakład zajmujący się oczyszczaniem miasta był

---

²³ Zdania nie usunięto posłuży jako argument na pozyskanie środków na jego odnowę

wyposażony w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę zgodnie z wymogami UE. **W tym działaniu jest szansa na współpracę z kapitałem prywatnym. Powierzenie tego zadania przedsiębiorcy uwolni gminę od wielu niepotrzebnych komplikacji oraz pozwoli skutecznie rozwiązać problem zagospodarowania odpadów stałych, tworząc przy tym nowe miejsca pracy, głównie dla osób o niskich kwalifikacjach i wykształceniu.**

2.5.4. Turystyka

Problemem w zakresie turystyki jest brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej, w szczególności miejsc noclegowych. Na terenie miasta nie funkcjonuje żaden hotel czy choćby pensjonat. Pewne funkcje w tym względzie może pełnić nowo wybudowany internat Zespołu Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania. Mimo, że Górowo Iławeckie leży w pobliżu dużych szlaków turystycznych samo nie jest ośrodkiem turystycznym.

Doniosłym krokiem w kierunku podniesienia atrakcyjności turystycznej miasta jak również zainteresowania inwestorów tworzeniem miejsc noclegowych, byłoby uzyskanie przez Górowo Iławeckie statusu uzdrowiska.

Brak kanalizacji deszczowej wpływa na zanieczyszczenie Stawu Garncarskiego i rzeki Młynówki obniżając ich walory turystyczne a przez to walory miasta.

Zaniedbane obiekty dziedzictwa kultury wymagają remontów.

2.6. Gospodarka

2.6.1. Pracodawcy

Strukturę pracodawców według sekcji PKD można obserwować w pozostałych gminach miejskich powiatu bartoszyckiego, z wyjątkiem miasta Bartoszyce. W mieście tym czwartą i piątą pozycję w ogólnej liczbie podmiotów gospodarki narodowej zajmują pracodawcy zajmujący się, odpowiednio: transportem, gospodarką magazynową i łącznością (8,1%) oraz pośrednictwem finansowym (7,8%). Wynika to z faktu, że jest to miasto dużo większe od Górowa Iławeckiego, pełni funkcję ośrodka powiatowego i położone jest na przy jednej z głównych dróg województwa warmińsko-mazurskiego prowadzącej do granicy państwa.

Szczegółowo strukturę pracodawców wg sekcji przedstawia tabela nr 5.

Tabela 5

Pracodawcy w mieście Górowo Iławeckie w latach 2004-2006 na tle gmin miejskich powiatu bartoszyckiego i powiatu bartoszyckiego - według sekcji

Wyszczególnienie	ogółem	Sekcja														
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
Górowo Iławeckie 2004	275	13	-	-	26	1	25	71	5	13	9	54	5	13	13	26
Górowo Iławeckie 2005	273	13	-	-	27	1	26	67	6	13	9	50	5	16	13	25
Górowo Iławeckie 2006	272	11	-	-	24	1	29	69	6	12	8	50	5	16	12	25
Bisztynek 2003	165	9	-	-	19	-	18	54	5	7	9	20	3	3	4	14
Sępólno 2003	150	9	-	-	7	1	10	47	7	4	5	28	3	4	7	18
Bartoszyce 2003	2059	44	-	-	173	2	181	665	59	158	142	234	19	67	151	162

Źródło: www.stat.gov.pl. Opracowanie własne.

Sekcja „A” – Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo;

Sekcja „B” – Rybactwo;

Sekcja „C” – Górnictwo;

Sekcja „D” – Przetwórstwo przemysłowe;

Sekcja „E” - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę;

Sekcja „F” – Budownictwo;

Sekcja „G” - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego;

Sekcja „H” – Hotele i restauracje;

Sekcja „I” - Transport, gospodarka magazynowa i łączność;

Sekcja „J” – Pośrednictwo finansowe;

Sekcja „K” - Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej;

Sekcja „L” - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne;

Sekcja „M” – Edukacja;

Sekcja „N” – Ochrona zdrowia i pomoc społeczna;

Sekcja „O” - Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała;

Sekcja „P” - Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników;

Sekcja „Q” – Organizacje i zespoły eksterytorialne.

2.6.2. Rynek pracy

Struktura pracujących w gminie miejskiej Górowo Iławeckie w latach 2004-2006 na tle gmin miejskich powiatu bartoszyckiego, powiatu bartoszyckiego i gmin miejskich województwa warmińsko-mazurskiego

Wyszczególnienie	ludność ogółem ²⁴	ludność w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	pracujący ogółem	bezrobotni zarejestrowani ogółem	udział pracujących w ogólnej liczbie mieszkańców w %	udział pracujących w ogólnej liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym w %
Górowo Iławeckie 2004	4572	1040	2843	771	837	17,9	28,8
Górowo Iławeckie 2005	4512	988	2856	870	798	20,2	33,2
Górowo Iławeckie 2006	4476	920	2894	-	634	18,0	29,1
Biszynek 2003	2576	527	1651	439	-	17,3	27,0
Sępopól 2003	2077	355	1319	269	-	13,2	21,4
Bartoszyce 2003	25441	5100	16879	5136	2601	20,7	32,0
Powiat Bartoszycki 2003	61964	38636	8565	3932	7938	13,8	22,2

Źródło: www.stat.gov.pl. Opracowanie i obliczenia własne.

Struktura pracujących w mieście Górowo Iławeckie nie odzwierciedla struktury pracodawców (podmiotów gospodarki narodowej). Najwięcej osób pracuje w podmiotach zajmujących się: administracją i obroną narodową, obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi edukacją, ochroną zdrowia i pomocą społeczną. Zatrudniają one w sumie 53,74% ogółu pracujących w mieście. Dodatkowo znaczna część osób pracuje w przedsiębiorstwach zajmujących się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, wodę. Są to podmioty głównie publiczne lub posiadające monopolistyczną pozycję na rynku (gazownie, energetyka). Nie jest tu żadnym pocieszeniem fakt, iż w pozostałych miastach powiatu bartoszyckiego oraz w powiecie jako całości, sytuacja jest podobna, gdyż spoglądając na strukturę pracujących we wszystkich gminach miejskich województwa warmińsko-mazurskiego widzimy, że odbiega ona od struktury w Górowie Iławeckim.

²⁴ Stan wg faktycznego zameldowania na dzień 31 grudnia

Jest to bardzo niekorzystne dla gospodarki miasta. Duże zatrudnienie w sektorze publicznym, w dużej części nieprodukcyjnym (administracja) jest poważnym obciążeniem dla gospodarki. Krótko terminowo przynosi ono co prawda zmniejszenie bezrobocia i poprawę sytuacji wielu rodzin lecz długofalowo przekłada się na spowolnienie tempa wzrostu gospodarki.

Podsumowując można stwierdzić, że rynek pracy w mieście Górowo Iławeckie jest bardzo płytki.

Szczegółowo strukturę pracujących wg sekcji prezentuje tabela 6.

**Struktura pracujących w gminie miejskiej Górowo Iławeckie w latach 2004-2006
na tle gmin miejskich powiatu bartoszyckiego, powiatu bartoszyckiego
i gmin miejskich województwa warmińsko-mazurskiego**

Wyszczególnienie	ludność ogółem ²⁵	ludność w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	pracujący ogółem	bezrobotni zarejestrowani ogółem	udział pracujących w ogólnej liczbie mieszkańców w %	udział pracujących w ogólnej liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym w %
Górowo Iławeckie 2004	4572	1040	2843	771	837	17,9	28,8
Górowo Iławeckie 2005	4512	988	2856	870	798	20,2	33,2
Górowo Iławeckie 2006	4476	920	2894	-	634	18,0	29,1
Bisztynek 2003	2576	527	1651	439	-	17,3	27,0
Sępólno 2003	2077	355	1319	269	-	13,2	21,4
Bartoszyce 2003	25441	5100	16879	5136	2601	20,7	32,0
Powiat Bartoszycki 2003	61964	38636	8565	3932	7938	13,8	22,2

Źródło: www.stat.gov.pl. Opracowanie i obliczenia własne.

2.6.3. Rolnictwo

Rolnictwo w strukturze gospodarki gminy miejskiej Górowo Iławeckie nie stanowi dużego udziału. Na terenie miasta zarejestrowanych jest kilkudziesięciu rolników.

W Górowie Iławeckim w granicach miasta znajduje się około 150 ha terenów rolniczych. W większości SA to grunty orne lasy III (19,18 ha) i IV (35,65 ha) oraz łąki

²⁵ Stan wg faktycznego zameldowania na dzień 31 grudnia

i pastwiska klas III (12,36 ha), IV (34,14 ha) i V. Największe skupiska gruntów ornych znajdują się na obrzeżach południowych, północnych i wschodnich miasta. Mniejsze tereny rolnicze znajdują się w zachodniej części miasta. Większość gruntów rolnych wykorzystywana jest do upraw polowych, głównie jako użytki zielone. Jednak na terenie miasta znajdują się również grunty rolne nie wykorzystywane do produkcji rolnej. Nie występuje produkcja ogrodnicza i sady²⁶.

2.7. Identyfikacja problemów

Przeszkodami w rozwoju gospodarki miasta Górowo Iławeckie są:

- niski poziom wykształcenia mieszkańców,
- niski poziom wiedzy mieszkańców na temat przedsiębiorczości,
- wysoki stopień dekapitalizacji majątku trwałego,
- mała siła nabywcza miejscowej ludności,
- duża odległość od głównych ośrodków regionu,
- układ komunikacyjny miasta wymagający przebudowy i modernizacji hamuje rozwój przedsiębiorczości,
- duży potencjał przyrodniczo – historyczny gminy dający szanse rozwoju sektora turystycznego wymaga podwyższenia standardów oraz zbudowania infrastruktury turystycznej,
- konieczna poprawa ładu urbanistycznego miasta,
- należy zwaloryzować tereny inwestycyjne i doprowadzić do stanu, w którym będą one interesujące dla przedsiębiorców,
- nierozwiązany problem gospodarki wodno – ściekowej i kanalizacji deszczowej na terenach hamuje rozwój gospodarczy miasta i zagraża zdrowiu mieszkańców,
- brak instytucji wsparcia przedsiębiorczości,
- wzrost ilości podmiotów sektora publicznego kosztem sektora prywatnego i duży udział pracujących w tym sektorze, powoduje obniżenie efektywności gospodarowania w skali całej gospodarki miasta.

---

²⁶ A. Piskorska, P. Szafranowicz, Studium ..., s. 54-55

Szansą dla mieszkańców gminy są fundusze strukturalne Unii Europejskiej, szczególnie skierowane do przedsiębiorców. Środki te z pewnością uaktywnią inne dziedziny życia gospodarczego, głównie usługi.

2.8. Sfera społeczna

2.8.1. Sytuacja demograficzna i społeczna terenu

**Struktura demograficzna w mieście Górowo Iławeckie w latach 2004-2006
na tle pozostałych gmin miejskich powiatu bartoszyckiego, powiatu bartoszyckiego
i gmin miejskich województwa warmińsko-mazurskiego**

wyszczególnienie	ludność ogółem ²⁷	w tym w wieku ²⁸		
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym
Górowo Iławeckie 2004	4565	1040	2843	682
Górowo Iławeckie 2005	4550	988	2856	706
Górowo Iławeckie 2006	4517	920	2894	703
Bisztynek 2006	2506	527	1651	328
Sępólno 2006	2010	355	1319	336
Bartoszyce 2006	25337	5100	16879	3358
Powiat Bartoszycki 2006	61219	13202	39431	8586
Województwo 2006 gminy miejskie	634372	123730	422491	88151

Dynamika zmian struktury demograficznej miasta Górowo Iławeckie, na przestrzeni lat 2004-2006 wykazuje pewne prawidłowości. Spada odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym, rośnie odsetek osób w wieku poprodukcyjnym. Udział w ogólnej liczbie mieszkańców Górowa Iławeckiego osób w wieku produkcyjnym w omawianym okresie podlegał wahaniom jednakże utrzymuje się na niemal stałym poziomie ok. 63%.

²⁷ Stan ludności wg faktycznego zamieszkania na dzień 31 grudnia

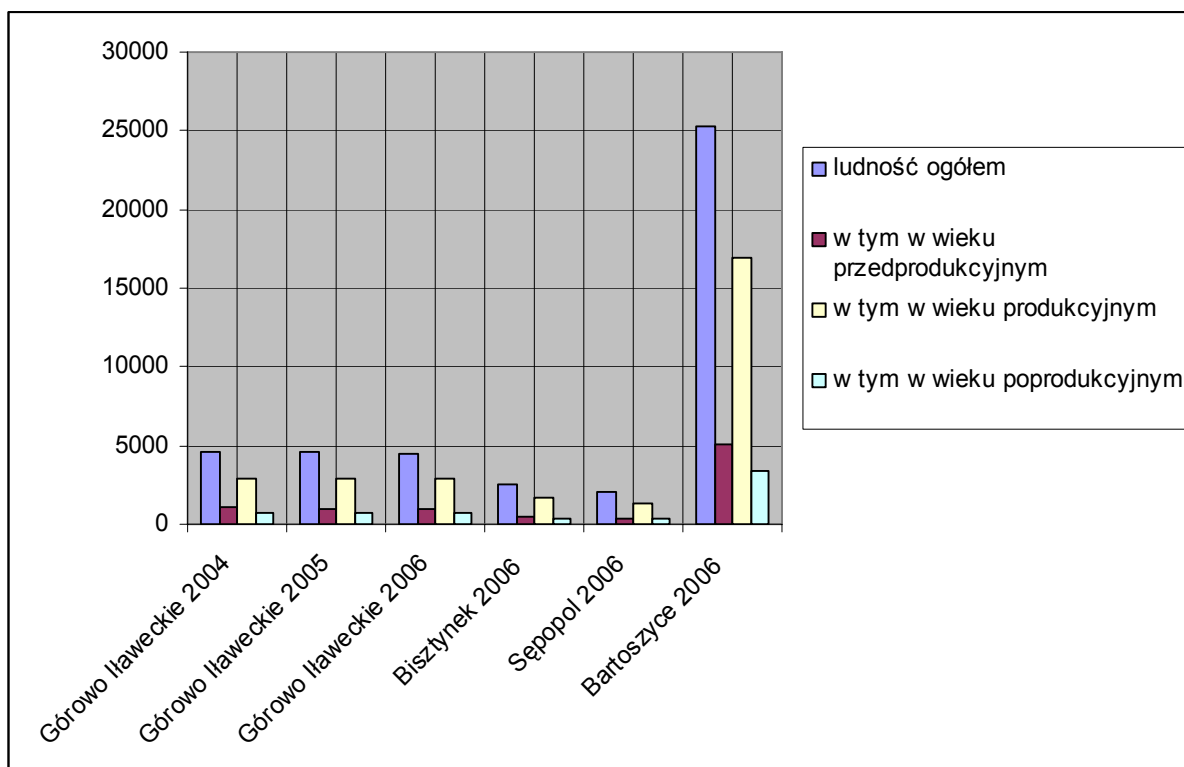
²⁸ Stan ludności wg faktycznego zamieszkania na dzień 31 grudnia

Wspomniana sytuacja powoduje coraz większe „obciążenie” grupy osób w wieku produkcyjnym.

Struktura demograficzna gminy miejskiej Górowo Iławeckie, na tle powiatu bartoszyckiego oraz ogółu gmin miejskich województwa warmińsko-mazurskiego, nie wykazuje rażących, niekorzystnych dysproporcji. Jednakże należy zwrócić uwagę, w przypadku Górowa Iławeckiego, na większy udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności.

Szczegółowo sytuację demograficzną miasta Górowo Iławeckie przedstawia wykres nr 2.

**Struktura demograficzna w mieście Górowo Iławeckie w latach 2001-2003
na tle pozostałych gmin miejskich powiatu bartoszyckiego.**

2.8.2. Warunki i jakość życia mieszkańców

2.8.2.1. Edukacja

Wychowanie przedszkolne w mieście Górowo Iławeckie realizowane jest w jednym przedszkolu podlegającym samorządowi gminnemu. W okresie ostatnich trzech lat nastąpiło zmniejszenie liczby miejsc w tej placówce ze 150 do 100. Wiąże się to z omawianą powyżej tendencją spadkową liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Poprzez to nastąpiło zwiększenie efektywności gospodarowania w tej placówce. W układzie porównawczym obejmującym pozostałe gminy miejskie powiatu bartoszyckiego należy zwrócić uwagę, iż mimo 5 placówek przedszkolnych w mieście Bartoszyce nie zaspokajają one w pełni potrzeb tego miasta. W pozostałych miastach układu porównawczego ilość miejsc w przedszkolach jest wystarczająca, aczkolwiek w sposób najefektywniejszy są one wykorzystywane w Górowie Iławeckim (91%).

Samorząd gminny miasta Górowo Iławeckie prowadzi jedną szkołę podstawową, do której w 2006 roku uczęszczało 459 uczniów. Mimo tego, jest to największa liczba uczniów przypadająca na jedną szkołę spośród wszystkich gmin miejskich powiatu bartoszyckiego. Odwrotnie przedstawia się sytuacja w przypadku szkół gimnazjalnych. W Górowie Iławeckim znajdują się dwie tego typu szkoły, z których jedna jest podporządkowana samorządowi gminnemu a druga samorządowi powiatowemu. Uczęszcza do nich 418 uczniów. Najwięcej uczniów przypadających na jedną placówkę jest w mieście Bartoszyce.

W Górowie Iławeckim funkcjonują wszystkie typy szkół ponadgimnazjalnych. Jedynym miastem wśród gmin miejskich powiatu bartoszyckiego gdzie sytuacja jest podobna są Bartoszyce. Największym powodzeniem wśród uczniów cieszą się szkoły licealne – ogólnokształcące i profilowane. Część osób wybrała kształcenie w średniej szkole zawodowej. Do zasadniczej szkoły zawodowej uczęszczało w 2006 roku 106 uczniów. Zasadnicza szkoła zawodowa znajdująca się na terenie Górowa Iławeckiego podobnie jak inne placówki kształcące młodzież na poziomie ponadgimnazjalnym, podlega samorządowi powiatowemu w Bartoszycach.

Ponadto na terenie Górowa Iławeckiego mieści się prywatne liceum ogólnokształcące dla dorosłych, do którego uczęszcza 89 osób dorosłych.

Na podstawie wspomnianej uprzednio partnerskiej umowy trójstronnej organizowane są wymiany młodzieży i nauczycieli z Niemcami i Rosją.

2.8.2.2. Biblioteki

Na terenie miasta Górowo Iławeckie znajduje się jedna biblioteka dysponująca księgozbiorem liczącym 32 399 woluminów. Jest to biblioteka publiczna podległa samorządowi miasta znajdująca się w strukturach Ośrodka Kultury. W roku 2003 z jej usług korzystało 1438 osób, tj. 31,2% mieszkańców, dokonując 55 150 wypożyczeń. Dla porównania na terenie sąsiednich, dużo większych Bartoszczyk istnieją trzy biblioteki dysponujące w sumie księgozbiorem liczącym 94 510 woluminów i korzysta z nich 6 213 osób, tj. 24,2% mieszkańców.

W 2004 r. w Bibliotece Miejskiej powstała czytelnia internetowa. Do dyspozycji czytelników są trzy stanowiska komputerowe.

2.8.2.3. Opieka zdrowotna

W zakresie opieki zdrowotnej mieszkańców miasta obsługuje zasadniczo Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medyk” mający swą siedzibę przy ulicy Sikorskiego. Pogotowie mieści się przy Zespole Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania i jest jedną z dwóch tego typu placówek w powiecie. Dodatkowo w Górowie Iławeckim funkcjonują trzy miejsca prowadzenia indywidualnych praktyk dentystycznych oraz NZOZ Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego Stacja Opieki Caritas świadczące, również, opiekę domową oraz długoterminową.

Na terenie Górowa Iławeckiego zlokalizowany jest również, podległy samorządowi wojewódzkiemu, Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny. Dysponuje on 63 łózkami. Mieszkańcy Górowa Iławeckiego w zakresie opieki szpitalnej korzystają z usług Szpitala Powiatowego w Bartoszczykach w przypadkach konieczności leczenia specjalistycznego z usług Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie.

Zaopatrzenie farmaceutyczne zapewniają dwie apteki.

2.8.2.4. Zasoby mieszkaniowe

Ilość mieszkań w przeliczeniu w mieście Górowo Iławeckie na tle pozostałych gmin miejskich powiatu bartoszyckiego, powiatu bartoszyckiego i gmin miejskich województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2004-2006

Wyszczególnienie	Ilość mieszkań	Powierzchnia użytkowa w m ²	Powierzchnia użytkowa na 1 osobę
Górowo Iławeckie 2004	1492	86428	18,9
Górowo Iławeckie 2005	1496	86911	19,1
Górowo Iławeckie 2006	1502	87672	19,4
Bisztynek 2006	774	46044	18,4
Sępól 2006	718	42671	21,2
Bartoszyce 2006	8760	509060	20,1
Powiat Bartoszycki 2006	19929	1243404	20,3
Województwo 2006 gminy miejskie	225269	13283381	20,9

W mieście Górowo Iławeckie substancja mieszkaniowa liczyła na koniec 2006 roku 1502 mieszkań, których łączna powierzchnia użytkowa wynosiła 87 672 m².

W porównaniu do pozostałych gmin miejskich powiatu bartoszyckiego wskaźnik ten sytuuje miasto na drugim miejscu. W porównaniu do średniej powiatowej i średniej dla gmin miejskich województwa warmińsko-mazurskiego powierzchnia użytkowa mieszkań w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest zbliżona do obu średnich.

Z danych zawartych w powyższej tabeli można wnosić, że warunki mieszkaniowe w mieście są dostatecznie dobre. Nie oznacza to jednak, że miasto zaspokoilo wszystkie potrzeby mieszkaniowe mieszkańców. W najbliższych latach potrzebne będzie wybudowanie kilkudziesięciu lokali w tym kilkunastu socjalnych.

2.8.2.5. Zaopatrzenie w gaz

Gazociągi niskiego ciśnienia nie obejmują całego miasta a niektórych rejonach przepustowość jest zbyt mała. Podwyższenie standardów używania gazu i przeznaczenie go na cele grzewcze wymagać będzie rozbudowy sieci niskiego i średniego ciśnienia.

Większość domów mieszkalnych jest zaopatrzona w gaz. Tereny nie posiadające gazociągu to Osiedle Bema, oraz część ulic Słowackiego, Mickiewicza.

Również część terenów przemysłowych nie posiada zaopatrzenia w gaz. Są to ul. Przemysłowa (sklepy prywatne, warsztaty mechaniczne, stolarnia), część ulicy Kościuszki (firmy prywatne), tzw. Sołtysowizna (SKR), część ulicy Kaliningradzkiej (mleczarnia, zakład drzewny) część ulicy Armii Czerwonej (warsztat mechaniczny, była betoniarnia, były zakład krawiecki).

Głównymi odbiorcami gazu są kotłownie osiedlowe i lokalne spalające gaz. Znaczna część budynków mieszkalnych posiada indywidualne kotły gazowe (ok. 200)²⁹

2.8.2.6. Zaopatrzenie w wodę i kanalizację

W Górowie Iławeckim w 2006 roku z wodociągów korzystało 99,0% ogółu mieszkańców miasta. Udział osób korzystających z wodociągów w pozostałych gminach miejskich powiatu bartoszyckiego był zbliżony i zawierał się w przedziale od 96,3% w Bisztyнку, przez 97,2% w Sępopolu do 98,0% w Bartoszycach. W porównaniu ze średnią wartością wskaźnika udziału osób korzystających z wodociągów w ogólnej liczbie mieszkańców, w powiecie bartoszyckim, Górowo Iławeckie wypada dużo korzystniej. Udział osób korzystających z kanalizacji w ogólnej liczbie mieszkańców miasta Górowo Iławeckie wyniósł na koniec 2006 roku 88,0% . W porównaniu do gmin miejskich powiatu bartoszyckiego Górowo Iławeckie charakteryzuje się najwyższym wskaźnikiem.

2.8.2.7. Zaopatrzenie w ciepło

Gospodarka cieplna miasta Górowo Iławeckie oparta jest na indywidualnych źródłach energii (piece kaflowe, domy jednorodzinne) i kotłowniach osiedlowych lub kotłowniach

---

²⁹ Tamże, s. 64

pracujących na potrzeby jednego domu wielorodzinnego. Część z nich w ostatnim czasie przeszła modernizację zmieniając źródło energii z węglowego na biomasę (zrębki drzewne) na gaz (200) lub na olej opałowy. Aktualne potrzeby w zakresie zaopatrzenia w ciepło należy uznać za zaspokojone. Nie oznacza to, że nie ma konieczności modernizacji funkcjonujących starych kotłowni, w celu zwiększenia efektywności gospodarowania i zmniejszenia awaryjności oraz emisji substancji szkodliwych do atmosfery.

2.8.2.8. Bezpieczeństwo

Ochrona bezpieczeństwa mieszkańców na terenie miasta spoczywa na Miejskim Komisariacie Policji i Ochotniczej Straży Pożarnej, w system bezpieczeństwa włączona jest również Straż Graniczna, której baza znajduje się przy ulicy Armii Czerwonej..

Miejski Komisariat Policji znajduje się przy ulicy Kościuszki. Podlega on Komendzie Powiatowej w Bartoszycach. Zatrudnia kilkunastu policjantów (w tym komendant). Ochrona bezpieczeństwa mieszkańców przez Policję, pełniona jest poprzez patrole policyjne i dyżur komisariatu. W zakresie utrzymania porządku Policja współpracuje ze Strażą Graniczną.

Przyczynami interwencji są głównie drobne kradzieże, czasem rozboje. Miasto uważane jest za bezpieczne.

Ochotnicza Straż Pożarna, której remiza znajduje się przy ulicy Olsztyńskiej, jest jednostką włączoną do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Zasięgiem swojego działania obejmuje również gminy ościenne. Jest też przygotowana do działania na terenie całego kraju. Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej posiada Sekcję Ratownictwa Technicznego, która umożliwi prowadzenie samodzielnych działań.

OSP w Górowie Iławeckim pozostaje w dyspozycji Odvodu Operacyjnego Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej. Dzięki podpisanej trójstronnej umowie prowadzona jest współpraca ze strażakami z Rosji i Niemiec, oraz ostatnio ze strażakami z Litwy. Na terenie miasta w ostatnich latach nie notowano poważniejszych pożarów – zwykle interwencje dotyczą pożarów nieużytków i traw bądź obiektów z awariami systemów kominowych. Ilość wyjazdów do wypadków drogowych oscyluje 100 rocznie.

2.8.2.9. Telekomunikacja

Obsługę w zakresie usług telekomunikacyjnych mieszkańcom miasta Górowo Iławeckie świadczy Telekomunikacja Polska SA. Ponadto na terenie miasta można korzystać z usług wszystkich operatorów sieci komórkowych.

2.8.2.10. Banki

Usługi bankowe w Górowie Iławeckim świadczą następujące placówki bankowe:

- Bank Spółdzielczy w Bartoszycach, Oddział w Górowie Iławeckim
- PKO BP S.A. Oddział w Bartoszycach, Ekspozytura w Górowie Iławeckim.

2.9. Identyfikacja problemów

2.9.1. Sytuacja demograficzna i społeczna

Struktura demograficzna miasta Górowo Iławeckie nie jest na obecną chwilę bardzo zła. Należy się jednak spodziewać jej pogorszenia. od kilku lat rośnie bowiem udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców. Należy się spodziewać, że ten proces będzie postępował z uwagi na fakt, że dzięki postępom medycyny znacznie wydłużyła się średnia życia. Stąd w niedalekiej przyszłości pojawi się potrzeba zapewnienia osobom w podeszłym wieku, specjalistycznej opieki medycznej, w tym długoterminowej.

Na terenie miasta funkcjonują prężnie działające organizacje pozarządowe, w szczególności organizacje mniejszościowe. Ponadto organizacje te są aktualnie jednym z motorów życia społeczno-kulturalnego miasta. Należy rozwijać dobrą, z nimi współpracę.

Duża aktywność społeczna pozwala na skuteczne rozwiązywanie problemów miasta i jest jej ogromnym potencjałem.

Wyrazem tego jest istnienie następujących stowarzyszeń:

- Stowarzyszenie „Środkowo-Europejskie Centrum Szkolenia Młodzieży” w Górowie Iławeckim,
- Stowarzyszenia „Chatka” w Górowie Iławeckim,

- Stowarzyszenie Historyczno-Kolekcjonerskie Ziemi Górowskiej „Dreyse” w Worynach,
- Związek Ukraińców w Polsce, Oddział w Górowie Iławeckim,
- Niemieckie Stowarzyszenie „Natangia” w Górowie Iławeckim,
- Towarzystwo Kulturalno-Historyczne „Woria” w Górowie Iławeckim,
- Górowski Klub Sportowy „Cresovia”
- Związek Harcerstwa Polskiego.

Klub sportowy „Cersovia” zaangażowany jest we współpracę międzynarodową prowadzoną na podstawie wspomnianej umowy partnerskiej.

2.9.2. Warunki i jakość życia mieszkańców

Z powodów powyżej wymienionych niewystarczające może się niebawem okazać, zabezpieczenie podstawowej opieki zdrowotnej. Należy dążyć do zwiększenia dostępności opieki zdrowotnej na terenach, szczególnie specjalistycznej i długoterminowej. Może się to odbywać poprzez stworzenie przez gminę korzystnych warunków osiedlania się lekarzy na terenie miasta lub korzystnego udostępniania lokali na potrzeby praktyki lekarskiej.

Zabezpieczenie opieki przedszkolnej, jest aktualnie wystarczające – istnieją jeszcze wolne miejsca.

Na terenie miasta Górowo Iławeckie istnieje rozbudowana sieć zaopatrzenia w gaz. Jednakże część terenów miejskich, w tym tereny przeznaczone na działalność gospodarczą i inwestycje nie posiadają sieci gazowej.

Miejska sieć wodociągowa dostarcza wodę, która nie zawsze spełnia parametry w zakresie zawartości żelaza i manganu. Konieczne są inwestycje w system jej doprowadzania, wraz z remontem zbiornika wieżowego.

Stan techniczny większości kotłowni obsługujących zabudowę wielorodzinną jest dobry lub bardzo dobry. Należy doprowadzić do modernizacji starych kotłowni węglowych skutkującej zmianą źródła ciepła na bardziej efektywne i czystsze ekologiczne.

2.9.3. Grupy społeczne wymagające wsparcia

Do grup wymagających wsparcia należą przede wszystkim osoby bezrobotne. Bezrobocie jest również główną przyczyną korzystania ze świadczeń opieki społecznej. Wspólnym problemem stanowiącym przeszkodę w uzyskaniu pracy a przez to samodzielności i podniesienia własnej wartości, łączącym osoby bezrobotne i osoby pozostające pod opieką MOPS jest niewystarczające wykształcenie lub niedostosowanie kwalifikacji zawodowych do potrzeb pracodawców.

Należy realizować projekty zmierzające do osiągnięcia tego celu. Możliwe będzie finansowanie ich w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Konieczne i niezwykle pilne wydaje się wprowadzenie systemu terapii i szkoleń dla osób zagrożonych marginalizacją społeczną. W rozwiązywanie problemów społecznych konieczne wydaje się włączenie organizacji pozarządowych, które mogłyby przejąć wiele zadań nadmiernie obciążających gminę i nie przynoszących pożądaných efektów.

Priorytet I

POPRAWA STANU I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY MIASTA GÓROWO IŁAWECKIE

1. Cel strategiczny nr I.1

POPRAWA STANU I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNEJ

2. Nazwa działania nr I.1.1.

Budowa i modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej.

3. Cel działania: I.1.1.

Poprawa warunków życia mieszkańców oraz stanu środowiska naturalnego poprzez rozbudowę systemu kanalizacyjnego

4. Uzasadnienie działania:

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze Strategią rozwoju Górowa Iławeckiego

Drugi cel rozwojowy: **Poprawa warunków życia mieszkańców**

Trzeci cel cząstkowy: **Podniesienie efektywności i jakości usług komunalnych**

Czwarty cel cząstkowy: **Poprawa zaopatrzenia w media (woda, gaz, energia elektryczna) poprzez modernizację i rozwój odpowiedniej infrastruktury**

Czwarty cel cząstkowy: **Dalsza rozbudowa i modernizacja miejskiej infrastruktury ochrony środowiska**

5. b) Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Bartoszyckiego

Cel nadrzędny pierwszy: Rozwinięty Powiat Bartoszycki – ze swymi tradycjami, bogactwem przyrody oraz zgodnym i zasobnym społeczeństwem lokalnym

Cel główny (Ład przestrzenny): Zabezpieczenie walorów przyrodniczych i kulturalnych powiatu dzięki rozwojowi infrastruktury

Cel szczegółowy P.I. : Budowa pełnej infrastruktury technicznej miast i wsi powiatu

Cel główny (Ład gospodarczy): Ośrodek produkcji i przetwórstwa płodów rolnych, nieuciążliwej produkcji i współpracy przygranicznej

Cel szczegółowy G. I. : Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego

Cel główny (Ład ekologiczny): Czysty ekologicznie powiat z zachowanymi walorami

Środowiska

Cel szczegółowy E.II. : Likwidacja zagrożeń środowiska

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Drugi cel strategiczny: *Wzrost aktywności społecznej*

Cel operacyjny : poprawa jakości i ochrona środowiska

Trzeci cel strategiczny: *Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych*

Cel operacyjny : Monitoring środowiska

5. d) Zgodność z innymi programami

Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury

Priorytet 6 - Środowisko Przyrodnicze

Cel - Wzmacnianie pozycji województwa w europejskich sieciach przyrodniczych poprzez poprawę lub zachowanie dobrego stanu środowiska i zapobieganie jego degradacji.

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; inne jednostki publiczne.

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2007-2013 **7 708 000,00**

8. Przyjęte mierniki

Liczba km wybudowanej kanalizacji

Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej

Udział osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie mieszkańców (%)

Zadania inwestycyjne do działania nr I.1.1.							
Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Nakłady do poniesienia w PLN			Źródło finansowania
				Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne	
1	Budowa kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej i sieci kanalizacji deszczowej w ciągu ulic Olsztyńskiej, Lidzbarskiej, Słowackiego, Ogrodowej i Wyszyńskiego oraz dróg osiedlowych w obrębie ulicy Słowackiego w Górowie Iławeckim	2008-2009	2,3 km kanalizacja 1,2 km wodociąg	4 608 000,00	1 152 000,00	3 456 000,00	Budżet gminy, Fundusze UE
2	Budowa kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej i sieci kanalizacji deszczowej w ciągu ulic Nowowiejskiego, Moniuszki oraz Armii Czerwonej w Górowie Iławeckim	2008-2010	2,0 km kanalizacja 0,8 km wodociąg	3 100 000,00	775 000,00	2 325 000,00	Budżet gminy, Fundusze UE

1. Cel strategiczny nr I.1.

POPRAWA STANU I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNEJ

2. Nazwa działania nr I.1.2.

Budowa i modernizacja sieci i urządzeń służących zaopatrzeniu w wodę i umożliwiających jej pobór

3. Cel działania:

Poprawa stanu infrastruktury technicznej wpływającej na stan zdrowia i jakość życia mieszkańców oraz możliwości rozwoju miasta a także poprawa dostępu do samej infrastruktury

4. Uzasadnienie działania:

Człowiek wykorzystuje wodę w celach spożywczych, higienicznych i sanitarnych oraz w gospodarstwie domowym. Bez niej niemożliwe byłoby mycie, kąpiel, pranie i zmywanie. Jednakże w czasach współczesnych zadaniem infrastruktury wodociągowej jest również dostarczanie lokalnej gospodarce (przemysłowi) wody odpowiedniej pod względem ilościowym i jakościowym. Gospodarka potrzebuje jej więcej niż mieszkańcy. Niedostateczna infrastruktura w zakresie zwodociągowania obniża atrakcyjność inwestycyjną miasta, wpływa na zmniejszenie rozwoju produkcji i usług oraz wpływa na zwiększenie kosztów życia mieszkańców. Stan taki powoduje również odczuwalny niższy standard życia oraz jest poważną barierą w rozwoju turystyki i ograniczeniem możliwości podejmowania działalności gospodarczej. Szczególnym problemem dotyczącym wodociągów w mieście Górowo Iławeckie jest wysoka zawartość w wodzie żelaza i manganu powodującego osadzanie się kamienia wewnątrz rur, jak również obniżających jakość wody .

Znaczenie działań związanych z gospodarką wodociagową wyszczególniono w punkcie 2.4.3.6. Diagnozy Programu Rozwoju Lokalnego w części Infrastruktura oraz podobnie jak w poprzednim działaniu w punkcie 2.7. - Identyfikacja problemów, gdzie jednoznacznie stwierdzono, że nierozwiązany problem gospodarki wodno – ściekowej na terenach wiejskich hamuje rozwój gospodarczy gminy i zagraża zdrowiu mieszkańców.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze Strategią rozwoju Górowa Iławeckiego

Drugi cel rozwojowy: Poprawa warunków życia mieszkańców

Trzeci cel cząstkowy: Podniesienie efektywności i jakości usług komunalnych

Czwarty cel cząstkowy: Poprawa zaopatrzenia w media (woda, gaz, energia elektryczna) poprzez modernizację i rozwój odpowiedniej infrastruktury

5. b) Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Bartoszyckiego

Cel nadrzędny: Rozwinięty Powiat Bartoszycki – ze swymi tradycjami, bogactwem przyrody oraz zgodnym i zasobnym społeczeństwem lokalnym
Cel główny (Ład przestrzenny): Zabezpieczenie walorów przyrodniczych i kulturalnych powiatu dzięki rozwojowi infrastruktury
Cel szczegółowy P.I. : Budowa pełnej infrastruktury technicznej miast i wsi powiatu
Cel główny (Ład gospodarczy): Ośrodek produkcji i przetwórstwa płodów rolnych, nieuciążliwej produkcji i współpracy przygranicznej
Cel szczegółowy G. I. : Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego
Cel główny (Ład ekologiczny): Czysty ekologicznie powiat z zachowanymi walorami środowiska
Cel szczegółowy E.II. : Likwidacja zagrożeń środowiska

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Drugi cel strategiczny: *Wzrost aktywności społecznej*
Cel operacyjny : poprawa jakości i ochrona środowiska
Trzeci cel strategiczny: *Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych*
Cel operacyjny : Monitoring środowiska

5. d) Zgodność z innymi programami

Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury
Priorytet 6 - Środowisko Przyrodnicze
Cel - Wzmacnianie pozycji województwa w europejskich sieciach przyrodniczych poprzez poprawę lub zachowanie dobrego stanu środowiska i zapobieganie jego degradacji.

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. szkoły, spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; inne jednostki publiczne.

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2007 - 2013

1 000 000,00

8. Przyjęte mierniki

Liczba wybudowanych, zmodernizowanych obiektów infrastruktury wodociągowej

Liczba wybudowanych, zmodernizowanych km sieci wodociągowej

Zadania inwestycyjne do działania nr I.1.2.

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Nakłady do poniesienia w PLN			Źródło finansowania
				Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne	
1	Modernizacja i remont wieży ciśnień wraz z modernizacją części miejskiej sieci wodociągowej	2010-2013	1 zmodernizowany obiekt , 3 km zmodernizowanej sieci wodociągowej	1 000 000,00	200 000,00	800 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE

1. Cel strategiczny nr I.2

POPRAWA STANU I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

2. Nazwa działania nr I.2.1

Budowa i modernizacja dróg miejskich

3. Cel działania:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej miasta oraz poprawa sprawności i wydajności systemu drogowego miasta

4. Uzasadnienie działania:

Nowoczesna, sprawna infrastruktura drogowa w zdecydowanej mierze decyduje o rozwoju społeczno-gospodarczym określonego obszaru. Poza tym modernizacja dróg wpływa na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ułatwia ruch towarów przez miasto, co warunkuje rozwój lokalnej gospodarki. Modernizacja i poprawa stanu sieci komunikacyjnej miasta zwiększy atrakcyjność terenów przeznaczonych pod inwestycje i spowoduje większe zainteresowanie podmiotów gospodarczych rozwojem i zatrudnianiem ludności.

Jak stwierdzono w diagnozie Planu Rozwoju Lokalnego poprawy wymagają przede wszystkim drogi gminne. Układ komunikacyjny miasta wymaga przebudowy. Modernizacji i remontów wymaga większość dróg, które są podstawowym czynnikiem rozwoju przedsiębiorczości.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze Strategią rozwoju Górowa Iławeckiego

Pierwszy cel rozwojowy: **Rewitalizacja bazy ekonomicznej miasta**

Drugi cel cząstkowy: **Rozbudowa i modernizacja sieci ulicznej i drogowej**

5. b) Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Bartoszyckiego

Cel nadrzędny: Rozwinięty Powiat Bartoszycki – ze swymi tradycjami, bogactwem przyrody oraz zgodnym i zasobnym społeczeństwem lokalnym
Cel główny (Ład przestrzenny): Zabezpieczenie walorów przyrodniczych i

kulturalnych powiatu dzięki rozwojowi infrastruktury

Cel szczegółowy P.I. : Budowa pełnej infrastruktury technicznej miast i wsi powiatu

Cel główny (Ład gospodarczy): Ośrodek produkcji i przetwórstwa produktów rolnych, nieuciążliwej produkcji i współpracy przygranicznej

Cel szczegółowy G. I. : Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Trzeci cel strategiczny: *Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych*

Cel operacyjny : Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności

5. d) Zgodność z innymi programami

Regionalny program Operacyjny Warmia i Mazury

Priorytet 5. Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna

Cel: Poprawa zewnętrznej dostępności i wewnętrznej spójności transportowej regionu.

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; inne jednostki publiczne.

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2007-2013

8 120 000,00

8. Przyjęte mierniki

Liczba km wybudowanych dróg

Liczba km zmodernizowanych dróg

Liczba km zmodernizowanych poboczy

Liczba zmodernizowanych obiektów (mostów w szt.)

Zadania inwestycyjne do działania nr. I.2.1.							
Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Nakłady do poniesienia w PLN			Źródło finansowania
				Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne	
1	Budowa drogi osiedlowej przy ul. Zwycięstwa 1A, 1B, 1C, 1D	2008-2010	600 mb	1 000 000,00	200 000,00	800 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE
2	Budowa ulicy Armii Czerwonej	2010-2013	300 mb	1 000 000,00	200 000,00	800 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE
3	Budowa ulicy Szkolnej	2010-2013	400 mb	2 000 000,00	400 000,00	1 600 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE
4	Budowa ulic Okrężnej i Krótkiej	2010-2013	100 mb	500 000,00	400 000,00	100 000 ,00	Budżet Gminy Fundusze UE
5	Budowa ulicy Chopina	2010-2013	100 mb	500 000,00	400 000,00	100 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE
6	Budowa ulicy Bema	2010-2013	150 mb	1 500 000,00	300 000,00	1 200 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE
7	Realizacja budowy oświetlenia ulicznego w ulicy Przemysłowej	2008-2009	813 mb	120 000,00	30 000,00	90 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE
8	Budowa ulicy Olsztyńskiej	2010 - 2013	200 mb	500 000,00	400 000,00	100 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Górowo Iławeckie na lata 2007 - 2013

9	Budowa ulicy Lidzbarskiej	2010 - 2013	200 mb	500 000,00	400 000,00	100 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE
10	Budowa ulicy Kościuszki	2010 - 2013	200 mb	500 000,00	400 000,00	100 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE

1. Cel strategiczny nr I.3

POPRAWA STANU I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY GOSPODAROWANIA ODPADAMI

2. Nazwa działania nr I.3.1

POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

3. Cel działania:

Stworzenie kompleksowego systemu zbierania, segregowania, unieszkodliwiania i zagospodarowania odpadów z terenu miasta. Poprawa walorów użytkowych i estetycznych środowiska naturalnego.

4. Uzasadnienie działania:

Problemy związane z utylizacją odpadów stałych w mieście, wymagają pilnego rozwiązania. Jak wskazuje diagnoza na terenie miasta Górowo Iławeckie nie prowadzi się segregacji odpadów. Należy zatem stworzyć odpowiedni system segregacji. Należy dążyć, aby prywatne zakłady zajmujące się utylizacją śmieci były wyposażone w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę. Miasto korzysta, na podstawie porozumienia ze składowiska odpadów w Wysiecu k. Bartoszyca i nie planuje budowy tego typu obiektu. Poprawa infrastruktury w zakresie gospodarowania odpadami stałymi przyczyni się do poprawy jakości środowiska naturalnego. Wpływ tego typu działań przyczyni się również do poprawy warunków życia i zdrowia mieszkańców. Pamiętać należy również o tym, że brak systemu zbiórki, segregacji i utylizacji odpadów jest niezgodny z obowiązującymi standardami Unii Europejskiej w tym zakresie.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze Strategią rozwoju Górowa Iławeckiego

Drugi cel rozwojowy: Poprawa warunków życia mieszkańców

Trzeci cel cząstkowy: Podniesienie efektywności i jakości usług komunalnych

5. b) Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Bartoszyckiego

Cel nadrzędny: Rozwinięty Powiat Bartoszycki – ze swymi tradycjami, bogactwem przyrody oraz zgodnym i zasobnym społeczeństwem lokalnym
Cel główny (Ład przestrzenny): Zabezpieczenie walorów przyrodniczych i kulturalnych powiatu dzięki rozwojowi infrastruktury
Cel szczegółowy P.I. : Budowa pełnej infrastruktury technicznej miast i wsi powiatu
Cel główny (Ład ekologiczny): Czysty ekologicznie powiat z zachowanymi walorami środowiska
Cel szczegółowy E.II. : Likwidacja zagrożeń środowiska

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Drugi cel strategiczny: Wzrost aktywności społecznej
Cel operacyjny : poprawa jakości i ochrona środowiska
Trzeci cel strategiczny: Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych
Cel operacyjny : Monitoring środowiska

5. d) Zgodność z innymi programami

Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury
Oś Priorytetowa 6 - Środowisko Przyrodnicze
Cel - Wzmacnianie pozycji województwa w europejskich sieciach przyrodniczych poprzez poprawę lub zachowanie dobrego stanu środowiska i zapobieganie jego degradacji.

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; inne jednostki publiczne.

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2007-2013

130 000,00

8. Przyjęte mierniki

Liczba funkcjonujących pojemników do zbiórki surowców wtórnych (sztuki)
Udział segregowanych i utylizowanych odpadów i śmieci w ogólnej ilości miejskich

odpadów i śmieci (w procentach/w m³)

Liczba zmodernizowanych obiektów gospodarki odpadami (szt.)

Liczba wybudowanych/nowopowstałych obiektów gospodarki odpadami (szt.)

Zadania inwestycyjne do działania nr. I.3.1.

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Nakłady do poniesienia w PLN			Źródło finansowania
				Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne	
1	Plan gospodarki odpadami – zakup pojemników do selektywnej zbiórki	2009-2010	108 szt. pojemników do selektywnej zbiórki odpadów	100 000,00	20 000,00	80 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE
2	Utworzenie Miejskiego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych	2009-2010	1 szt.	30 000,00	6000,00	24 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE

1. Cel strategiczny nr I.4

KOMPLEKSOWE UZBROJENIE TERENU POD INWESTYCJE

2. Nazwa działania nr I.4.1.

Kompleksowe uzbrojenie terenu przeznaczonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

3. Cel działania:

Umożliwienie inwestorom zewnętrznym oraz lokalnym przedsiębiorcom inwestowania na terenach przeznaczonych do rozwoju przemysłu lub usług poprzez uzbrojenie we wszystkie niezbędne elementy infrastruktury.

4. Uzasadnienie działania:

Doprowadzenie do pełnego uzbrojenia terenów powinno zwiększyć aktywność gospodarczą miasta Górowo Iławeckie. Nowopowstałe podmioty powinny przyczynić się do zwiększenia zatrudnienia, dzięki czemu zmniejszy się grono osób w trudnej sytuacji materialnej. Powstawanie nowych przedsiębiorstw z pewnością przyczyni się do ogólnego rozwoju miasta. Zgodnie z punktem 2.7 Diagnozy wysoce pożytecznym dla gospodarki miasta byłoby zwaloryzowanie terenów inwestycyjnych i doprowadzenie do stanu, w którym będą przydatne dla przedsiębiorców i inwestorów.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze Strategią rozwoju Górowa Iławeckiego

Pierwszy cel rozwojowy: **Rewitalizacja bazy ekonomicznej miasta**

Trzeci cel cząstkowy: **Zapewnienie warunków dla koegzystencji funkcji mieszkaniowej i działalności gospodarczych**

Czwarty cel cząstkowy: **Przygotowanie ofert lokalizacyjnych dla inwestycji w sferze usług, nieuciążliwego przemysłu i rzemiosła, zwłaszcza związanego z turystyką i wytwarzaniem zdrowej żywności;**

5. b) Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Bartoszyckiego

Cel nadrzędny: Rozwinięty Powiat Bartoszycki – ze swymi tradycjami, bogactwem przyrody oraz zgodnym i zasobnym społeczeństwem lokalnym
Cel główny (Ład przestrzenny): Zabezpieczenie walorów przyrodniczych i kulturalnych powiatu dzięki rozwojowi infrastruktury

Cel szczegółowy P.I. : Budowa pełnej infrastruktury technicznej miast i wsi powiatu

Cel główny (Ład gospodarczy): Ośrodek produkcji i przetwórstwa produktów rolnych, nieuciążliwej produkcji i współpracy przygranicznej

Cel szczegółowy G. I. : Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Pierwszy Cel Strategiczny : Wzrost konkurencyjności gospodarki

Cel Operacyjny : skuteczny system pozyskiwania inwestorów zewnętrznych

5. d) Zgodność z innymi programami

Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury

Oś Priorytetowa 4 - Rozwój , restrukturyzacja i rewitalizacja miast

Cel - Wzmocnienie miast o wysokim potencjale rozwojowym jako atrakcyjnych centrów przedsiębiorczości, usług i zamieszkania.

6. Instytucje bądź podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, inne jednostki publiczne.

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2007-2013

70 000,00

8. Przyjęte mierniki

Liczba projektów uzbrojenia terenu przeznaczonego pod inwestycje

Zadania inwestycyjne do działania nr. I.4.1.

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Nakłady do poniesienia w PLN			Źródło finansowania
				Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne	
1	Budowa gazociągu w ul. Mickiewicza	2010	645 mb gazociągu	70 000,00	14 000,00	56 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE

1. Cel strategiczny nr I.5

POPRAWA STANU ROZWÓJ INFRASTRUKTURY GRZEWCZEJ

2. Nazwa działania nr I.5.1

POPRAWA STANU ROZWÓJ INFRASTRUKTURY GRZEWCZEJ

3. Cel działania:

Stworzenie i rozbudowanie sytemu grzewczego przyjaznemu środowisku w Górowie Iławeckim,

4. Uzasadnienie działania:

System infrastruktury grzewczej w Górowie Iławeckim jest stary i mało wydolny, przy czym generuje duże koszty utrzymania. Przebudowa i budowa nowego sytemu grzewczego jest w mieście niezbędna. Miasto Górowo Iławeckie, aby mogło się dalej rozwijać musi modernizować system grzewczy, tak aby stał się on bardziej ekologiczny. W skali województwa istotnym elementem zwiększenia konkurencyjności regionu Warmii i Mazur, obniżenia kosztów gospodarowania i poprawy jakości powietrza jest wzrost znaczenia lokalnych źródeł energii odnawialnej.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze Strategią rozwoju Górowa Iławeckiego

Drugi cel rozwojowy: Poprawa warunków życia mieszkańców

Trzeci cel cząstkowy: Podniesienie efektywności i jakości usług komunalnych

5. b) Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Bartoszyckiego

Cel nadrzędny: Rozwinięty Powiat Bartoszycki – ze swymi tradycjami, bogactwem przyrody oraz zgodnym i zasobnym społeczeństwem lokalnym

Cel główny (Ład przestrzenny): Zabezpieczenie walorów przyrodniczych i kulturalnych powiatu dzięki rozwojowi infrastruktury

Cel szczegółowy P.I. : Budowa pełnej infrastruktury technicznej miast i wsi powiatu

Cel główny (Ład ekologiczny): Czysty ekologicznie powiat z zachowanymi walorami środowiska

Cel szczegółowy E.II. : Likwidacja zagrożeń środowiska

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Drugi cel strategiczny: *Wzrost aktywności społecznej*
Cel operacyjny : poprawa jakości i ochrona środowiska

Trzeci cel strategiczny: *Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych*
Cel operacyjny : Monitoring środowiska

5. d) Zgodność z innymi programami

Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury

Oś Priorytetowa 6 - Środowisko Przyrodnicze

Cel - Wzmacnianie pozycji województwa w europejskich sieciach przyrodniczych poprzez poprawę lub zachowanie dobrego stanu środowiska i zapobieganie jego degradacji.

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; inne jednostki publiczne.

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2007-2013

600 000,00

8. Przyjęte mierniki

Liczba ocieplonych mieszkań .

Zadania inwestycyjne do działania nr. I.5.1.							
Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Nakłady do poniesienia w PLN			Źródło finansowania
				Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne	
1	Budowa kotłowni przy ulicy Bema	2010 - 2013	180 mieszkań	200 000,00	40 000,00	160 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE
2	Budowa kotłowni przy ulicach Kościuszki i Wojska Polskiego	2010 - 2013	300 mieszkań	200 000,00	40 000,00	160 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE
3	Budowa kotłowni przy ul. Armii Czerwonej	2010 - 2013	120 mieszkań	200 000,00	40 000,00	160 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE

Priorytet II

POPRAWA STANU I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ MIASTA GÓROWO IŁAWECKIE

1. Cel strategiczny nr II.1

POPRAWA STANU I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY OŚWIATOWEJ

2. Nazwa działania nr II.1.1

Budowa i modernizacja gminnej bazy edukacyjnej

3. Cel działania:

Sprawny i efektywny system edukacji wyposażony w nowoczesną infrastrukturę społeczną

4. Uzasadnienie działania:

W nowoczesnej gospodarce rynkowej jednym z najważniejszych czynników konkurencyjności regionu jest jakość zasobów ludzkich, rozumiana jako kwalifikacje zawodowe i wiedza ogólna. Wymaga to istnienia sprawnego systemu edukacji, wyposażonego w nowoczesną infrastrukturę społeczną. Ubożeniu społeczeństwa najczęściej towarzyszy zmniejszanie nakładów na infrastrukturę edukacyjną. Doprowadzić to może do dekapitalizacji bazy szkolnej. Działania te stają się tym istotniejsze z powodu wskazanego w Diagnozie, problemu w rozwoju gospodarki miasta Górowo Iławeckie, jakim jest niski poziom wykształcenia mieszkańców.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze Strategią rozwoju Górowa Iławeckiego

Pierwszy cel rozwojowy: Rewitalizacja bazy ekonomicznej miasta

Piąty cel cząstkowy: Wykorzystanie obiektów Centrum Edukacji jako ośrodka szkoleniowo-konferencyjnego

5. b) Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Bartoszyckiego

Cel nadrzędny: Rozwinięty Powiat Bartoszycki – ze swymi tradycjami, bogactwem przyrody oraz zgodnym i zasobnym społeczeństwem lokalnym
Cel główny (Ład społeczny): Aktywne uczestnictwo mieszkańców w życiu powiatu
Cel szczegółowy S.II. : Spójna polityka oświatowa

Cel szczegółowy S.III. : Wykorzystanie wielokulturowości powiatu

Cel główny (Ład gospodarczy): Ośrodek produkcji i przetwórstwa produktów rolnych, nieuciążliwej produkcji i współpracy przygranicznej

Cel szczegółowy G. II. : Aktywizacja gospodarcza powiatu i zwalczanie bezrobocia

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Drugi Cel Strategiczny : Wzrost Aktywności Społecznej
Cel operacyjny : Różnorodna i dostępna edukacja

5. d) Zgodność z innymi programami

Regionalny Program operacyjny Warmia i Mazury
Oś Priorytetowa 3 : Infrastruktura Społeczna
Cel - szeroka dostępność do usług społecznych dobrej jakości czynnikiem wzrostu konkurencyjności regionu

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. szkoły, spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; inne jednostki publiczne.

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2007-2013

6 280 000,00

8. Przyjęte mierniki

Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury edukacyjnej

Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury edukacyjnej

Liczba miejsc w nowopowstałych obiektach infrastruktury edukacyjnej

Liczba m² w wybudowanych/zmodernizowanych obiektach infrastruktury edukacyjnej

Liczba m³ kubatury w wybudowanych/zmodernizowanych obiektach infrastruktury edukacyjnej

Zadania inwestycyjne do działania nr II.1.1.

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Nakłady do poniesienia w PLN			Źródło finansowania
				Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne	
1	Budowa Międzynarodowego Centrum Edukacji w Górowie Iławeckim przy ul. Szkolnej 4	2008-2009	Powierzchnia i kubatura – 584 m ² i 3170 m ³	5 580 000,00	1 395 000,00	4 185 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE Środki krajowe
2	Termomodernizacja Przedszkola Miejskiego przy ulicy Generała Sikorskiego w Górowie Iławeckim	2009-2010	zmiana ogrzewania z węglowego na gazowe	350 000,00	175 000,00	175 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE Środki krajowe
3	Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w budynku Gimnazjum im. Jana Pawła II w Górowie Iławeckim	2009-2010	129 okien, 25 drzwi	350 000,00	175 000,00	175 000,00	Budżet Gminy środki krajowe

1. Cel strategiczny nr. II.2

Rozwój zaplecza socjalnego

2. Nazwa działania

BUDOWA I MODERNIZACJA ZAPLECZA SOCJALNEGO

3. Cel działania

Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym poprzez zapewnienie im mieszkań socjalnych

4. Uzasadnienie działania

Brak bezpiecznego schronienia jest powodem wielu dramatów życiowych, a także przyczynia się do emigracji. Z drugiej strony inwestycje budowlane uważane są za koło zamachowe gospodarki, co przekonuje, że strategia powinna wspierać rozwój budownictwa czynszowego i różne formy budownictwa socjalnego;

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. b) Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Bartoszyckiego

Cel główny : Ład Społeczny

Cel szczegółowy : Aktywne uczestnictwo mieszkańców w życiu powiatu

Poprawa bezpieczeństwa publicznego, socjalnego i ochrony zdrowia.

5. c) Zgodność ze strategią rozwoju województwa

Drugi Cel Strategiczny : Wzrost aktywności społecznej

Cel Operacyjny : wzrost dostępności mieszkań

5. d) Zgodność z innymi programami

Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury

Oś Priorytetowa 4 - Rozwój , restrukturyzacja i rewitalizacja miast

Cel - Wzmocnienie miast o wysokim potencjale rozwojowym jako atrakcyjnych centrów przedsiębiorczości, usług i zamieszkania.

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. szkoły, spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; inne jednostki publiczne.

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2007-2013	1 000 000,00
-----------	---------------------

8. Przyjęte mierniki

Liczba wybudowanych mieszkań socjalnych.(szt)

Powierzchnia wybudowanych mieszkań socjalnych (m²)

Liczba pozyskanych mieszkań socjalnych (szt)

Powierzchnia pozyskanych mieszkań socjalnych (m²)

Zadania inwestycyjne do działania nr. II.2.1.

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Nakłady do poniesienia w PLN			Źródło finansowania
				Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne	
1	Budowa lokali socjalnych w Górowie Iławeckim	2010-2013	300 m ²	1 000 000,00	200 000,00	800 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE

1. Cel strategiczny nr II.3.

Rozwój zaplecza kulturalno-rozrywkowego

2. Nazwa działania nr II.3.1.

**BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ BAZY
KULTURALNO-ROZRYWKOWEJ I REKREACYJNEJ**

3. Cel działania:

Rozwój kulturalny i umożliwienie aktywnego spędzania wolnego czasu lokalnej społeczności

4. Uzasadnienie działania:

Jednym z ważnych zadań samorządu jest dbanie o rozwój kulturalno-rozrywkowy mieszkańców. W tym celu miasto powinno posiadać odpowiednią infrastrukturę kulturalną (domy kultury, świetlice, obiekty sportowe itp.). Poza tym oferta kulturalno-rozrywkowa stanowi uzupełnienie systemu edukacyjnego. Organizowanie czasu wolnego mieszkańcom miasta zwłaszcza młodzieży jest elementem przeciwdziałania powstawaniu patologii i demoralizacji młodzieży oraz wieloaspektowej profilaktyki zjawisk patologicznych (obejmujących stan zdrowia uczniów, dojrzałość psychiczną, itp.). Pobudzane rozwoju kulturalnego i organizowanie możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu, w tym poprzez sport, wpływa na wzmocnienie więzi społecznych i identyfikację z lokalną społecznością ograniczając odpływ ludności, w szczególności młodzieży, do innych ośrodków miejskich.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze Strategią rozwoju Górowa Iławeckiego

Pierwszy cel rozwojowy: **Poprawa warunków życia mieszkańców**
Siódmy cel cząstkowy: **Organizacja nowych miejsc i urządzeń służących rekreacji**
Ósmy cel cząstkowy: **Rozwój kalendarza imprez kulturalnych dla mieszkańców**

5. b) Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Bartoszyckiego

Cel nadrzędny: Rozwinięty Powiat Bartoszycki – ze swymi tradycjami, bogactwem przyrody oraz zgodnym i zasobnym społeczeństwem lokalnym
Cel główny (Ład społeczny): Aktywne uczestnictwo mieszkańców w życiu powiatu
Cel szczegółowy S.II. : Spójna polityka oświatowa
Cel szczegółowy S.IV. : Poprawa bezpieczeństwa publicznego, socjalnego i ochrony zdrowia

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Pierwszy Cel Strategiczny : Wzrost konkurencyjności gospodarki
Cel Operacyjny : Wzrost potencjału turystycznego
Drugi Cel Strategiczny : Wzrost aktywności społecznej
Cel Operacyjny : wzrost atrakcyjności bazy sportowo-rekreacyjnej

5. d) Zgodność z innymi programami

Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury
2 Oś Priorytetowa : Turystyka
Cel : Wzrost udziału turystyki w gospodarce regionu poprzez zwiększenie atrakcyjności oferty turystycznej regionu.

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. szkoły, spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; inne jednostki publiczne.

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2007-2013

21 618 000,00

8. Przyjęte mierniki

Liczba wybudowanych obiektów w obiektach kulturalno-rozrywkowych i rekreacyjnych

Liczba zmodernizowanych obiektów w obiektach kulturalno-rozrywkowych i rekreacyjnych

Liczba miejsc w wybudowanych/zmodernizowanych w obiektach kulturalno-rozrywkowych i rekreacyjnych

Liczba m² powierzchni w wybudowanych/zmodernizowanych w obiektach kulturalno-rozrywkowych i rekreacyjnych

Liczba m³ kubatury w wybudowanych/zmodernizowanych w obiektach kulturalno-rozrywkowych i rekreacyjnych

Zadania inwestycyjne do działania nr II.3.1.							
Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Nakłady do poniesienia w PLN			Źródło finansowania
				Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne	
1	Rozbudowa Stadionu Miejskiego z zapleczem przy ulicy Generała Sikorskiego w Górowie Iławeckim	2008-2010	Powiększenie płyty boiska, budowa nowych trybun 450 osób, modernizacja budynku zaplecza	10 220 000,00	2 555 000,00	7 665 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE
2	Budowa placu zabaw i skateparku wraz z poprawą estetyki Parku Miejskiego w Górowie Iławeckim	2008-2009	46.904 m ²	625 000,00	156 250,00	468 750,00	Budżet Gminy Fundusze UE
3	Odbudowa zbiorników wodnych po powodzi w Górowie Iławeckim	2008-2010	Zbiornik nr 1 – 135751 m ³ Zbiornik nr 2 - 102375 m ³	10 773 000,00	2 154 600,00	8 618 400,00	Budżet Gminy Fundusze UE Środki krajowe

1. Cel strategiczny nr II.4

Górowo Iławeckie - miastem atrakcyjnym turystycznie

2. Nazwa działania nr II.4.1

POPRAWA STANU MIEJSKICH ZASOBÓW DÓBR KULTURY

3. Cel działania:

Zachowanie i utrzymanie w świetności dóbr kultury, w szczególności zabytków.

4. Uzasadnienie działania:

Ważnym elementem działalności samorządu jest ochrona i utrzymanie w jak najlepszym stanie zasobów dóbr kultury, w szczególności zabytków. Świadczą one o kulturze i tożsamości ludności mieszkającej na tym terenie. Stanowią one również o atrakcyjności miasta w kontekście rozwoju turystyki. W diagnozie wskazano, że miasto Górowo Iławeckie nie posiada wielu zabytków a te, które posiada nie są wysokiej klasy. Wskazano również, że miasto posiada wiele starych budynków, które po renowacji mogłyby stanowić przedmiot zainteresowania turystów. Miasto posiada w swoich zasobach również Muzeum Gazownictwa - jedno z nielicznych w Europie. W oparciu o tę atrakcję można budować turystyczną markę. Konieczne jest jednak zachowanie w dobrym stanie innych zabytków.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze Strategią rozwoju Górowa Iławeckiego

Pierwszy cel rozwojowy: **Poprawa warunków życia mieszkańców**
Szósty cel cząstkowy: **Podniesienie estetyki zabudowy i zagospodarowania przestrzeni miejskich**

5. b) Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Bartoszyckiego

Cel nadrzędny: Rozwinięty Powiat Bartoszycki – ze swymi tradycjami, bogactwem przyrody oraz zgodnym i zasobnym społeczeństwem lokalnym
Cel główny (Ład przestrzenny): Zabezpieczenie walorów przyrodniczych i kulturalnych dzięki rozwojowi infrastruktury

Cel szczegółowy P.II. : Estetyzacja miast, wsi i zagród w powiecie

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Pierwszy Cel Strategiczny : Wzrost konkurencyjności gospodarki
Cel Operacyjny : Wzrost potencjału turystycznego

5. d) Zgodność z innymi programami

Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury
2 Oś Priorytetowa : Turystyka
Cel : Wzrost udziału turystyki w gospodarce regionu poprzez zwiększenie atrakcyjności oferty turystycznej regionu.

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. szkoły, spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; inne jednostki publiczne.

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2007-2013

2 200 000,00

8. Przyjęte mierniki

Liczba zmodernizowanych obiektów, w tym liczba obiektów poddanych renowacji i/lub konserwacji.

Zadania inwestycyjne do działania nr. II.4.1.

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Nakłady do poniesienia w PLN			Źródło finansowania
				Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne	
1	Renowacja i remont zabytkowej zabudowy w centrum miasta	2010-2013	20 kamienic	2 000 000,00	400 000,00	1 600 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE
2	Termomodernizacja budynku ratusza Pl. Ratuszowy 18	2008	kubatura budynku 2366 m ³	200 000,00	160 000,00	40 000,00	Budżet Gminy Fundusze UE

IV. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

4.1. System monitorowania planu rozwoju lokalnego Gminy Miejskiej Górowo Iławeckie

Wdrażanie każdego Planu Rozwoju wymaga prowadzenia ciągłego monitoringu osiągnięcia postawionych celów. Zaniechanie kontroli realizacji planu może skutkować spadkiem skuteczności i efektywności procesu wdrażania.

Plan Rozwoju Lokalnego gminy miejskiej Górowo Iławeckie będzie monitorowany przez powołany do tego celu przez Burmistrza Miasta Zespół ds. ewaluacji i monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Górowo Iławeckie.

4.2. Sposoby oceny planu rozwoju lokalnego

Ocena Planu będzie odbywać się systematycznie na posiedzeniach Zespołu ds. ewaluacji i monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego gminy miejskiej Górowo Iławeckie, który to przedstawiać będzie informacje Radzie Miasta. Zespół ten dwa razy do roku będzie dokonywał oceny realizacji Planu i przedstawiał wyniki Radzie Miasta. Podstawą oceny Planu będą zestawy mierników zawartych przy każdym z zadań zawartych w PRL miasta. Zestaw mierników pozwala na zweryfikowanie czy dane zadanie zostało wykonane w założonym terminie. Osiągnięcie w założonym terminie przyjętych mierników oznaczać będzie osiągnięcie wyznaczonych zadań, a te z kolei oznaczać będą osiągnięcie przyjętych działań i celów.

4.3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Warunkami, jakie musi spełnić Plan Rozwoju Lokalnego, aby mogło sprawnie funkcjonować jest stworzenie możliwości udziału wszystkich partnerów społecznych w jego realizacji. Wiąże się to ściśle z: wykorzystaniem potencjału organizacji i społeczności

lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników; optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji miasta i jego władz, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorstw; innowacyjność proponowanych rozwiązań, wyrażająca się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym; istnienie grupy lokalnych liderów.

Punktem wyjścia opracowania systemu włączenia partnerów społecznych na rzecz realizacji Planu Rozwoju Lokalnego gminy miejskiej Górowo Iławeckie będzie powołanie grupy roboczej (komitet techniczny). Grupa ta powołana zostanie przez Burmistrza Miasta. Do zadań Komitetu Technicznego należeć będzie czuwanie nad przestrzeganiem spójności każdego projektu w odniesieniu do kierunków strategicznych i przyjętego planu działań; śledzenie realizacji i ocenianie każdego etapu wdrażania przyjętego planu działań; proponowanie rocznych programów działań; wnioskowanie o zmiany w bieżącym funkcjonowaniu Planu, udzielanie aprobaty dla nowych działań podejmowanych w ramach rozwoju lokalnego, przedstawianie Radzie Miasta zmian w działaniach podejmowanych w ramach Planu oraz przedkładanie planów nowych działań.

4.4. Public Relations planu rozwoju lokalnego

Plan Rozwoju Gminy Miejskiej Górowo Iławeckie posiada duże znaczenie dla władz, jak i mieszkańców miasta. Dlatego też proces jego wdrażania powinien być procesem publicznym. Szeroka akcja informacyjna władz miasta jest jednym z podstawowych gwarantów jego skutecznego wdrażania.

Public Relations (PR) określa się jako planowane i ciągle wysiłki mające na celu stanowienie i utrzymanie wzajemnego zrozumienia między daną organizacją a społeczeństwem. Działania gminy w zakresie PR są prezentowaniem całej działalności gminy związanej z wdrażaniem Planu Rozwoju Lokalnego i wszystkich jego funkcji

w procesie zaspokajania potrzeb społecznych. Jest to koncepcja zmniejszania dystansu w stosunkach między władzami miasta a jego mieszkańcami.

Działalność PR obejmuje: stosunki z mediami; wspieranie wprowadzania nowych inwestycji; budowanie image całej gminy, by sprzyjać jej inwestycjom, komunikacji z gminą, lobbying, doradztwo.

Zadania PR dla Planu Rozwoju Lokalnego są różne w zależności od grup, do których są skierowane. Polegają one na:

- w stosunku do pracowników Urzędu Miasta: kreowanie postaw zadowolenia z pracy, władz miasta i realizowanych zadań;
- w stosunku do mieszkańców: upowszechnianiu informacji o perspektywach działania władz miasta, zmianach w zarządzaniu, koniecznych nakładach finansowych; informowanie o celach i perspektywach miasta, o jej akcjach na rzecz najbliższego otoczenia.